

309230

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జన్మ పట్టణము 1918 సం॥ అక్టోబరు నెల II వ తేది శుక్రవారము

No. 159

కంప్యూటర్

కాళయ క్తి నాచు సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ షష్ఠి ౬.

సంచిక ౧౫౯

ప్రకటన.

గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా, నరసన్న పేట, శ్రీకాకుళం సబ్డివిజన్ లోని అధికారపు సరిహద్దులలోని, దేవిడి యెస్టేటువారియొక్క యీనాం భూములు, యెస్టేటువారిచే విక్రయింపబడును. కొనగోరువారు 1918-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలాఖరులోగా, దేవిడి యెస్టేటు ఆఫీసువారిలో క్రయధనముగూర్చి ఏర్పాటు చేసుకోవలెను. భూములం, గూర్చి తెలియగోరువారు ఎస్టేటాఫీసు లోనే కనుక్కోవచ్చును. సదరు భూములు, సత్య వరం, లుకులాం, యజ్ఞనారాయణపురం, పోతయ్య వల్ల, శ్రీకాకుళంబువు వగైరా గ్రామములలో నున్నవి. (1325)

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు - రివిన్యూ ఆఫీసర్ దేవిడి యెస్టేటువారిలో జరపవలెను.

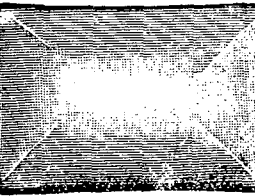
ఇల్లు అమ్మకమునకు వికలమైన దొడ్డి గదిగి బాగుగ నిర్మించబడిన యొక మేడ యిల్లు అమ్మకమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలై నవి వేసికొనుట కనుక అమ్మకమునకున్నది. (1318) నెల్లూరు నవాబుపేట బజారు వీధిలో గలదు. "టవర్ Clo హిందువు త్రిక, మదరాసు" అని వ్రాయుడు.

అమ్మతొల్ల వ అవలేహ్యము. ఈ శాస్త్రము రక్తమును శుద్ధిచేసి పిర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించు యుష్కమునకు చేసి చేతి వాటి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగియును. తిట్టతీయ, భయము, తలదాచి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 218 ఆర్థపాదు డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోపిండ్రి, అంబిగడ్డెగూడ కొవ్వపాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మా తేలుపిండు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలిచురుగుగా పనిచేయును. వెల 0-8-0. అమ్మతొంజనం డిపో, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

ఆశ్చర్యముల నాశ్చర్యము. వినోదమైన గాలి తలగడలు.

పీటియందుండు కొర్రయొక్క మరచిలను తీసివేసి కావలసినకంటె గాలిని నింపుకొని మరను మునుపటివలె లిగించిన యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య కరమైన తలదండగును. ఆ కర్మరతేనెపై మరనుతీసిన గాలియంతయు పోయినచో తేలులో గాలి వొడియందు గాలి యంచుకొనవచ్చును. ఇది శిరోబాధ గలవారికిని, ప్రయాణీకులకును తదితర ప్రజాసామాన్యమునకును మిగుల ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందును. తలదందు 1-కి అణాలు 0-8-0, తిపాలిపుర ప్రత్యేకము (536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ, నెం. 6, వెంకటేశమిశ్రీవీధి, సామకాదుపేట, మద్రాస్.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126 (రిజిస్టరు కాలదినది) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాలదినది) ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, పోలేని చుక్కలను కూడా మిగిలదు. అల్పాహారగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకనే సద్దమ చేయబడిన కేసల పుష్పసారము. నీ తువాలపై కొన్ని లిందువులు చిలుకగించినచో, మనోగ్యముగ సువాసన నివ్వలవలయును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. చిన్నపైజా (అర డాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0 మధ్యరకము పైజా 1-1 డాం " " 0-12-0 కేరొకపైజా 2 " " " 1-4-0 పెద్దపైజా 4 " లేక 1/2 కేరొ " " 2-0-0 వి. వి. ఖచ్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము కల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమైన ప్రతిపాపులలోను వారము. దీని ఆశేకమును నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగోవును సీసాపైజా ను, కాల్పువైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపును ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగుచువారి ప్రాసినచో ఆటో దిల్ బహార్ గల సువాసనకాల్పు డివిజనుగ పంపుదురు. సామాన్యజంతు: ఆంగ్లోయింగియక (డగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయ్ సీట్ వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యెజంతు: మహాశా పురుషోత్తమశాస్త్రి, వైశాలనాథుగడ్డ, మద్రాసు

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయ యావధములు బృహత్ మంజుష్టాదికౌవ రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది. 1/2 పౌను సీసా రు 0-12-0. చంద్రప్రభ గుట్టి మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0. వానవలేహము దగ్గునకు మంచిమందు. 1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0. వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును. జాండూ ఫార్మస్యూటికల్ వరున్ ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Ayurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము. చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0-0 తలనొప్పుల మాన్యును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయుపుష్కలపోగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది. దీనిని విదేశములలో కూడా వాడుచున్నాము. అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు, లేక 109 ఫ్రేరింగ్స్ ట్రాన్స్ బొంబాయి.

కాళయ క్తి నాచు సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ షష్ఠి ౬. ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంస్కారమునకు మార్గ మిందునాటబడినది. అంగరూప వివిధరసయము వెల 0-4-0 పోస్టేజీ నెలు. ఆంధ్రప్రతికాశాలయము, 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంద్రోద్యమము. మొదటి యె డాండ్ మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంహార్యకుల, సభాధ్యక్షుల, యావశ్యాస ములు, వారి శిల్పపటములు, సభా తీర్మానములగులవు. వెల రూ 1-8-0. పోస్టేజీ నెలు. ఆంధ్ర ప్రతికాశాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

మోహినీ లైలుము: శ్రీపురుషులు వాసుకుడు యొగ్య మైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేయును. నువాసనగలిగియుండును. 0-12-0 అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

విరోధామహాసంగమము

(రైతుకు వజరీ)

ఇంగ్లండు

కార్మికుల తీర్మానము.

లండన్, అక్టోబరు 9:—సంధి పాసగుటకు ముందు జర్మను మిత్రులు తామకమించుకొన్న ప్రదేశము లన్నిటి నుండి పోవలయును. నిల్వగారి తీర్మానముల నన్నిటిని న్యాయముగ బహుకొనెదమని బహిరంగముగ తమ మనోనిశ్చయమును తెలుపవలయుననియు వర్తకసంఘపు పార్లమెంటు పంపుమువారును కార్మిక కార్యకర్తలచేత సంతకమువారును సమావేశమై నిశ్చయించిరి.

బ్రెజిలు ప్రత్యుత్తరము

లండన్, అక్టోబరు 9:—జర్మనుల సాంక్రామిక దౌర్జన్యమే ఇంతవరకు విరోధాకంఠమును నుప్పుతెచ్చినది. వర్తమాన ఘోరసంగ్రామమునకును తత్సందర్భమున కలుగు నాశమునకును వీరి దౌర్జన్యమే కారణము. అట్టియెడ జర్మనుల సాంక్రామికదౌర్జన్యము మొదలంట నశించినగాని యాధము ముగియజాలదని ఆస్ట్రేలి జర్మనులసంధి లేఖకు బ్రెజిలువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ప్రాయశ్చిత్తము కావలయును.

లండన్, అక్టోబరు 9:—ఎట్టి పరతులను గోరవంద గనే జర్మనులు లోబడవలయు ననుదానికంటె ఎక్కువ కోరికలను ప్రజలు గోరుచున్నారు. జర్మను క్రూర్యములను గూర్చి ప్రతికలయందు లేఖ తెచ్చి యో ప్రకటింపబడుచున్నది. వీటి కన్నిటికిని తగిన ప్రాయశ్చిత్తము జర్మనులకు కావలయునని కోరుచున్నారు. సంధి పాసగుటకు పూర్వము చునము మెంటు, షా, ప్లాస్టర్, మెయింజు, బ్రెంటు బ్రెయిన్స్, పోలు దుర్గములను ఆక్రమించుకొనవలయునని స్పెక్టరు విల్కిన్సన్ గారు తెలియజేసిరి. పరాసుదేశమున జర్మనులు గావించిన దురాగతములకు జర్మనులు తమపక్ష గోరితగిన నష్టపూర్వి గావించిన గాని సంధి వీలుపడదని ప్రకటింప వలయునని మిడ్లెక్ ప్రభువుగారు మిత్రమండలిని గోరిరి.

శత్రువులు వెనుకకుపోవుచు పట్టణముల నన్నిటిని తగుల బెట్టుట దౌర్జన్య మనియు, నీచ మనియు వైస్సుప్రతిక ప్రాయమున్నది. సాంక్రామికావశ్యకత అటుండ బెట్టెనును పరాసుపత్రిములను తగులబెట్టి నాశము గావించినందులకు వీటికిబయలుగ జర్మనులు హ్యంబర్గ్, ఫ్రాంకుఫర్ట్ పట్టణములను చురు వశపరచవలయుననియు గోరుచున్నది.

దెయిలీ టెలిగ్రాఫుప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—జర్మనులు తమతప్పులను బహుకొని పశ్చాత్తాపమును జూపినను, జాపకున్నను ఇప్పుడు జర్మను ప్రభుత్వ మెట్టిదైనను జర్మనులనుండి వీలైనంతవరకు నష్టపరిహారములను రాబట్టవలయును.

‘మార్షింగ్ పోస్టు’ప్రతిక:—సంధి అనంతరమున మిత్రమండలి జర్మనీలో అన్నిప్రదేశములను సందర్శించి పరాజయముననేమి జర్మనులకున్నవ్యయ కలిగియున్నదనియును.

దెయిలీ మెయిలు:—జర్మనులు తగులబెట్టిన పట్టణములకు బయలుగ జర్మనులు తమ పట్టణములను ఇచ్చినను సరే లేదా ఎన్నిపట్టణములను వ్యూస మొక్కో అన్ని జర్మను పట్టణములను మనముగూడ పాడుజేయవలయును.

ప్రస్తు

విమానదళములు.

లండను, అక్టోబరు 9:—రంగమునం దంతటను విమానదళములు పనిచేసిరి. శత్రువులపదాతులను పరిజయము చేసికావనొందినవి. 21 టన్నుల బొంబులను వదలి 12 విమానములను వ్యూసముచేసినవి బ్రిటిషువిమానములు 7 కనబడలేదు. కాత్రి 23½ టన్నుల బొంబులను వదలితిమి. 2 రైలుబండ్లు పట్టాలనుండి తొలగినవి. చాలవోట్ల మంటలు లేచినవి. మా విమానములన్నియును మరలినవచ్చిన వని నిమాన్ లాపేగుగారు తెలిపిరి.

ఇతరరంగములు.

మ్యూజికుటూర్సున నేడుచుభ్యాష్టము పోరుజరిగినది. కోల్కత్తానుండి వాయిద్యవరకును యుద్ధముజరిగినది. కేంబ్రే-

నుపి మూజులయొద్ద పోరధికముగా జరిగినది. తూర్పుసాంపేను లో పోరు తగ్గిపోయినది. ఇప్పుడు జర్మనులు మరల క్రొత్తసేనలను రావించవలసి యుండునని జనరలు ఫాకుగారు తలచిరి.

పటాలమును కాపాడుట.

ఆగ్నేన అడవిగో. 5 దినములనుండి శత్రువులచే చుట్టు కొనబడిన పటాలమును నేడు కాపాడితిమి. ఇదివరకు మేము చేసిన ప్రయత్నములు సాకలేదు. మా విమానములు ఆపటాలముపై దని గుర్తింపబడినవోట ఆహార ఆయుధ సామగ్రిలను టపా సాపురములను వదలిరి. గతరాత్రి మేము వారిని కాపాడితిమి. నేడు 3-4 సేనలు 16 శత్రుదళములకు చాలనష్టమును కలిగించెను. ఆమెరికావాడుగూడ తోడ్పడిరి. జర్మను సేనలో పలువురు హతులైరి. 7 వ తేదీ గాత్రి యుద్ధము కాంబ్రేక్వింటుల మధ్య ప్రారంభమై 8 వ తేదీ ఉదయమునకు 15 మైళ్ళ రంగమున పోరుచేగుచుండెను. పదాతి సమర మధికముగా జరిగినది. వేల్సుసేన జర్మనులను తగిమెను. న్యూకేండువారు ఎన్నేనును 700 మందిని పట్టుకొనిరి. జర్మను టాంకులు చాల వడిగా వడచున వైనను మా విమానములు వారి నరికెత్తెను. ఆమెరికావారు 1600 మందిని పట్టుకొనిరి. ప్రిమాంటు మావశమైనది. మానష్టము చాల స్వల్పము. నిన్నటియుద్ధమున 60 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమున చాల పెద్ద ఫిరంగులు కందకముల ఫిరంగులు మర ఫిరంగులను మా వశమైనవి. ఆయుధపట్టులు మాచేజిక్కినవి. శత్రువులు బయలులలోనికి తరుచుబడిరి. ఆవియువంక దారుణమగు ద్వంద యుద్ధము జరిగినది. నిర్దోషమును చాలచుండి నాకాదిశ సేన వశపరుచుకొనెను. మొత్తము నిన్న 11 వేల మందిని 200 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. క్యాంబ్రే సెంటుక్వింటు ఇనుపదారి మా వశమైనది. నేడు 5 గంటలగు సరికి లీకాటూరోడ్డున బెర్లెవర్డ్ మైల్లు పుకోగమనము సలిపితిమి బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

క్రొత్తజర్మనుపంక్తి.

సెంటుక్వింటుకు ఈకాశ్యమన ప్రదేశము క్యామల వర్షముగలిగి పర్యవశయముగా నున్నది. రెతెనుండి వశేర్పువరకును జర్మనులు రక్షణము నేర్పరుచుచున్నారు. అదిలాంగిన మ్యూజికుకకు పోవలసి వచ్చునని సెంటుక్వింటును ప్రతిక తెలిపిరి.

జర్మనుసానములు వశమగుట

లండను, అక్టోబరు 9:—పరాసుప్రతికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—సెంటుక్వింటుకు ఆగ్నేయముగ రాత్రి హాల్స్-న్యూవిల్-సెంటు-ఆమండు నడుమ నన్న సానములను జర్మనులెంత బలకరముగ కాపాడుకొన్నను, మేము వాటిని వశపరుచుకొంటిమి. ఉత్తరమునుండి న్యూవిల్-సెంటు-ఆమండు గ్రామమును చుట్టుముట్టివారము. ఓయిజుకు దక్షిణముగను, నూయిప్పే రణముఖమునను ఫిరంగులపోరు భయంకరముగ జరుగుచున్నది. ఆర్మేనుకుత్తరముగ నిన్నటిదినము మాకు లభించిన సానములనుండి మరలించుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించిరి. కాని ఆపారనష్టములు శత్రువులకు కలెను. వారి యత్నములన్నియు వ్యర్థమాయెను. నిన్నటిరోజున ఆర్మేనురంగమున 600 మంది కంటె ఎక్కువగా మాకు జిక్కిరి.

ఎలుబాసనులో ప్రవేశించుట.

లండను, అక్టోబరు 9:—శత్రువుల నోడించి మేము 7 వ తేదీని ఎల్బాసనులో ప్రవేశించితిమి మేము పురోగమనము సలుపుచున్నామని ఇటలీనారు అల్బానియానుండి తెలిపిరి. పరాసు సెర్బియాసేనలు ఎల్బాసనులో ప్రవేశించుటచే మేము దానిని వదలితిమి ఆస్ట్రియావారు వాయువాత్త నంపిరి.

మార్షలు పేగుగూర్చిని లాయెడుబోర్జిగాగు

ప్రశంసించుట.

లండను, అక్టోబరు 9:—1-3-4 సేనలకు కలిగినవిజయమునుగూర్చి జనరలు ఫాకుగారివలన నే నిపుడే వినికలిగితిని. చాల సంతోషించితిని. మియున్ హారెన్, బింగు, చాలస్సునగార్డును ఇతరశిక్ష్యగులను నైనులను ఆభినందించుచున్నాను. ఆంగ్ల ఆమెరికాసేనలు గడించుచున్న జయములు ప్రశంసనీయుము. ఆభేద్యమని శత్రువులు తలచిన వారిరక్షణములను భేదించుట సామాన్య కార్యము గారు.

యుద్ధమునుగూర్చి జర్మనులు ప్రకటించువిషయము
లండన్, అక్టోబరు 9:—నిన్నటిసాయంత్రమున జర్మను వాయువాత్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—చాంపేనులో క్యాంబ్రే సెంటు క్వింటు నడుమ క్రొత్తగ గొప్పయుద్ధము జరిగినది. మానుదగ్గరగూడ గొప్పయుద్ధము జరిగినది. క్యాంబ్రేకు దక్షిణమునుండియు, సెంటు క్వింటు కుత్తరముననుండియు శత్రువులను పొడోలివారము.

శత్రువుల గొప్ప పరాజయము

లండన్, అక్టోబరు 10:—గతరాత్రి బ్రిటిషుప్రతికలు ఇట్లు ప్రకటించినవి:—సెంటు క్వింటు, క్యాంబ్రేమధ్య నిన్నటిరోజున శత్రువులకు గొప్ప పరాజయమును కలిగించితిమి. 1000 మందిని బందీలుగ గొంజిమి. 100-200 ఫిరంగులుగూడ మావశమైనవి. ఈరంగమున 28 జర్మను పటాలములు పోరుచున్నవి. వాటినిన్నిటిని చంకునలె నాడించివారము. సోమి-సెన్సి చుధ్య రణరంగమున దంతటను విజృంభించినారము. తూర్పుదిక్కుకు త్వరితము గ బోవుచున్నారము. శత్రువుల వెనుకపటాలములు చాలవరకు మాచేజిక్కిచున్నవి. శత్రువులుగూడ మావశమగుచున్నవి. మావశమైన గ్రామములందు కొంతమందిప్రజలు విడనాడబడిరి. వారు మాకు ఆర్యుత్సాహముతో స్వాగత మొసంగిరి. క్యాంబ్రేఅంతయు మాస్వాధీనములోనున్నది. వేరువలమున ఉత్తరమునుండి కనేడియనులు క్యాంబ్రేలో ప్రవేశించిరి. ఇంగ్లీషు మాదపైన్యము పట్టణపు దక్షిణభాగములగుండా పోయినది. హిందెక్ బర్లెవర్డ్ కి నంతను చీల్చివేసినారము. దీనినివాటి తూర్పునున్న హిందెక్ బర్లెవర్డ్ రక్షకస్థానములవైపుకు బోవుచున్నారము. ఈయుద్ధమందు 110,000 శత్రువులు చిక్కిరి. 1200 ఫిరంగులు వశమైనవి. నేటిచుభ్యాష్టము బోహాయిక్-బునీగ్గి, కాడ్డీ-మారి యరపంక్తిని చేరివారము. మావైస్యములన్నియు అకుంతిత విక్రమముతో పోరి మెప్పించినవి.

మిత్రమండలి పంక్తి.

లండన్, అక్టోబరు 8:— మిత్రమండలిపంక్తి ఇట్లు వ్యాపించు చున్నయది:— కాంబ్రే కుత్తరము గ నున్న ఆబెకోర్టును బట్టుకొంటిమి. హ్యూలిస్, ఎస్కా-బోరన్య ఆవోయింగలు, బెట్టి బ్యూనీగ్గిలు గూడ వశమైనవి. కడపటి రెండును కొంచెము సందియునుగ నున్నయవి. బోడెయిను పడమటిభాగమును జేరివారము. సాకోటమికి పడమరగ నున్న వెన్నోయి పడమటిభాగమున గూడ చేరివారము. అచటనుండి మాలిటియర్సుకు దక్షిణముగ మాపంక్తి పోవుచున్నయది. ఈసాంతచుందు శత్రువుల బలకరమగు స్థానము లన్నిటియందును చొరబడుచున్నారము. జర్మను తిరోగమన మెచట నాగునో ఏకిని తెలియదు. నేడుబలసీనమగు వెనుకవైస్యములతో మాత్రము పోరివారము. నిన్నటి దినము శత్రువులు 21 మైలురంగమున 28 పటాలములను ప్రయోగించిరి. మా ముట్టడులను ప్రతిహత మొనర్చుటకు వ్యర్థముగ ప్రయత్నించిరి. వారిని నురుమాడి తిరోగమనమున గావించినట్లొనర్చినారము. ఆగ్నేనీలు పరాసుఆమెరికనుల ముట్టడులు జరుగుచునేయున్నవి. వివరములు ఇంకను తెలియలేదు. సంధి విషయమై క్రొత్తగ వెలువడదలసిన విషయములన్నియు శత్రువులనుండియే వెలువడవలసి యుండునని రూటర్ ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరమునుండి ఊహించుచున్నారు.

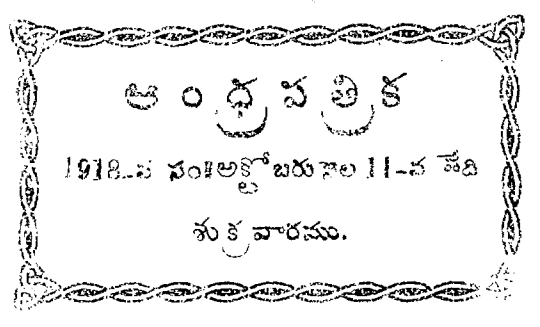
క్యాంబ్రే శిథిలమగుట

లండన్, అక్టోబరు 10:—గతరాత్రి బ్రిటిషు శిథిలములనుండి రూటరు విలేఖకు డిట్లు తెలిపినవివారు. చాల వోట్ల మాడు చిన్నపట్టణములో ఉదయమున కనేడియను కావలివైస్యములు మొదట ప్రవేశించినవి. కనేడియనులు జాగ్రత్తగ పట్టణమంతటను తిరిగిరి. నూకోర్డును మగుసరికి తూర్పు సరిహద్దులలో ప్రవేశించిరి. మరఫిరంగుల నైని వలు వీరి నెదుర్కొనిరి.

చాలవరకు రణసామగ్రి మావశమగుటచే తొందరగ శత్రువులు ఈపట్టణమును ఛాళిచేయవలసి వచ్చినది. మరి కొన్ని టాంకుబండ్లు నేడు కనపడినవి. కాని మాఫిరంగుల ఎదుట ఇవి ఎంచులనును కొరగాకుండెను. నిన్నపైయాజనముగ జేయబడెను. పగలంతయు తొందరగ వెనుకకు పోవుచునే యున్నారు.

క్యాంబ్రేయి ఎచట జూచినను మంటలు ప్రేలుడుబయలిదినవి. పట్టణమంతయు భస్మమైనది.

పాత్రావరణ ఈ ప్రక్రియ.

యుద్ధాంతమెవడు?

జర్మనీ దేశము అమెరికావారి సాయమును ప్రథమమున త్యజింపజేసెను. అమెరికను సైన్యములు జర్మనులను కఠిన సంఖ్యలతోనే తొలగింపజేయును అని భావించెను. కాని అమెరికను సైనికప్రాబల్యమిప్పుడు గ్రహింపబడుచున్నది. కాలము గడచిన కొలదియు అమెరికను సైనికబలము వృద్ధియగుచున్నది. యుద్ధములో నూతనముగ ప్రవేశించుచున్న; యుద్ధ పరికరములు సమృద్ధిగ ఉండుటచేతను, సంఖ్యలబలిమి అతిశయించుటచేతను, అమెరికనులు జర్మనులకు ప్రాణకంటకు లగుచున్నారు. అందుచే నీ సంవత్సరము సంతాపకరముగానిచో, సంపూర్ణాపజయము దృఢమని తెలిసికొని, జర్మనులు సంతకై పరితపించుచున్నారు. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి కీతరుణమున సంతాపింపజేయునట్లు పంపవలసిన యన సర మెల్లరకు బట్టికొనుచునే యున్నది. 1919-వ సంవత్సరమున యుద్ధము కొనసాగుచో, మిత్రమండలి శత్రువులముగ మునుపటివలె, సంగ్రామము జరిగర పట్టుకొని, చేకూరును. జర్మనుల బలము క్షీణదశయందునున్నచో, మిత్రమండలి విజృంభణమున వాహుతిగాక తప్పదు. అందుచే యుద్ధమీ సంవత్సరమునందే ముగియుట జర్మనులకు లాభకరము. శత్రుకోటిలోనుండి బల్లెరియా నీలినది. బల్లెరియా నిర్మమముచే, శత్రువులకు ప్రాచ్యరంగమునకు వెకలెసి సౌకర్యములు తగ్గినవి. జర్మను పక్ష సాతీయైన బల్లెరియా స్వపుడు సింహాసనమునుండి తొలగింపబడెను. జర్మనులు, కాకటాన్ ట్రాన్కోటి నోపిలు, సోఫియా, వియన్నా, బర్లిన్ లైప్జిగ్ మార్గముల రక్షించుటకు తమ శక్తి సంతతు ధారపోయుచున్నారు. ఈ మార్గము మిత్రమండలిస్వాధీన మయ్యెనేని, జర్మనుల యాశ లడుగంతలేనటులనే యెంచవచ్చును. సిరియాలో బెయిరూటు, డెనుస్సు మొదలగు గ్రామములను పట్టుకొనుటచే, తుర్కీ అపాయకరమగు స్థితియందున్నది. తుర్కీవారిని రక్షించుట కీసమయమున జర్మనులు సాయపడజాలరు. తుర్కీగూడ ప్రత్యేక సంతికి లోబడువా? తుర్కీ సంగ్రామమునుండి బయటపడ నిచ్చుగించు ననుటకు సందియము లేదు. కాని, ఈ సంవత్సరమున కొన్ని ప్రతిబంధకములుగూడ గలవు. కాకటాన్ ట్రాన్కోటి నోపిలు పట్టణముపై జర్మను ఫిరంగు లెప్పుటి కప్పుడు గుప్పెట్టవచ్చునను, భీతి తురుష్కులను వేధించవచ్చును. సంతి రాయబారములను కొనసాగింపగల బలిష్ఠముగ ప్రభుత్వమిప్పుడు తుర్కీలో లేదు. ప్రస్తుతము బ్లాక్ నీ రేవుపట్టణములు తురుష్కుల స్వాధీనముండుటచే, వారింక పూర్ణముగ నిరాశులు గావేదు. అందుచే ప్రస్తుత మారంభమున మిత్ర మండలి వారి విజయ పరంపర లింక కొంతకాలము సాగనేని, తురుష్కుల విచ్చిన్నము పూర్తిగాక తప్పదు. ఆస్ట్రీయావారిబలము ఇటలీలో క్షీణించుచున్నది. ఆల్బేనియాలో వీరి ప్రాభవము తగ్గుచున్నది. కాని వీరు జర్మనులపై వాఘారపడి యున్నారు.

జర్మనుల తిరోగమన మింకను నాగుట లేదు. ఎచట ఆగునో తెలియుట లేదు. ముఖ్యముగ పట్టణము లన్నియు మిత్రమండలివారి స్వాధీన మగుచున్నవి. కేంబ్రయి, సెంటు క్వెంటిను పట్టణములు మిత్రమండలి స్వాధీన మగుటచే, హిందెబర్గ్ సంతి చీలిపోయెను. ఏ సంతివద్ద జర్మనులు నిలబడి యుద్ధము పలుకుదురో తెలియకున్నను, జర్మను రక్షణపంక్తు లొకటివెంబడి వేటొకటి మిత్రమండలివారి స్వాధీన మగుచున్న వరుల స్పష్టము. ఖయిదీలును, ఫిరంగులును, మిత్రమండలి కత్తిసుల భముగ, చేజిక్కుచున్నటుల వార్తలు వెలుపుచున్నవి. ఈ ఫలితములు, మిత్రమండలివారి అవస్థలందనా సామర్థ్యమును వేనోళ్ల చాలుచున్నవి. వెటిటు పార్టీలు వత్తక ననువరించి, జర్మనులు రీథెల్ మొదలు నాజీయర్స్ వలకును క్రొత్తపంక్తి నొకదాని నేర్పరు ప యత్నించుచున్నారు. ఎయినునడికి ఆనకట్టగట్టి, ప్రక్కనున్న భాగమునంతను వలదాచు ముంచి వేయవలయునని శత్రువులు యత్నించుచున్నారు. మ్యాజి నడికి పాటిపోవలసినవచ్చు ననియే వీరిటుల దలపెట్టుచున్నారు. బహిరంగ ప్రదేశమున శత్రువులు యుద్ధముజేయవలసి వచ్చుచో ఎట్టి యాచాయములు గలవో, వారు గుర్రెరియే యున్నారు. మిత్రమండలివారి తరుణమున శత్రువుల నూపిరాడ నియ్య గూడదు. అన్ని రంగములందును, మిత్రమండలి విజృంభణము గోచరించుచున్నది. ఈ బాధనుండి తప్పించుకొనుటకే శత్రువులు దిల్పడుకొని సంతిపై బ్రతిమాలిరి. కాని విల్సనుగారు శత్రువుల యెత్తుకు కనిపెట్టి, సంతికిముందు శత్రువులు తామూక్రమించిన ప్రదేశములను వదలిపెట్టి తీరవలయునని, పుష్టికరించి యున్నారు. ఇందుకు జర్మను ఛాన్సులరుగా రెడ్లి ప్రత్యుత్తర మిత్తురో చూడవలసి యున్నది. సెంటు క్వెంటిను, కేంబ్రయి మొదలగు పట్టణములను వదలునపుడు, శత్రువులు వాటిని నాశనముజేయుచున్నారు. ఇట్టి దుష్కార్యము మిత్రమండలివారి యాగ్రహమును మంత ప్రజ్వలించజేసినది. ఇందుకు, పట్టికిముగ, జర్మనుదుర్గములను మిత్రమండలి వశముజేసికొనిన గాని సంతికొడబడి వీలుండదని, ఆంగ్లదేశమున అభిప్రాయము ప్రబల మగుచున్నది.

మిత్రమండలివారు గాని, విల్సనుగారు గాని జర్మను మాయలకు లోబడరనుట తేటతెల్లమే. జర్మను దుష్కార్యము లింకను పెచ్చు పెరుగుచుండగ, సంతి జరుగుట యసంభవము. మిత్రమండలివారి సంపూర్ణ విజయమే శాశ్వతమగు సంతికి మార్గము జూపును. అందుచే యుద్ధమీ సంవత్సరమున ముగియుట కష్టము. జర్మనులు, బల్లెరియాను లవలె లొంగిపోయినదప్పు, యుద్ధము 1919-వ సంవత్సరమున గూడ కొనసాగును. యుద్ధాంత మా సంవత్సరమున చేకూరక దప్పదు. విశ్వాను చర్చిహిల్ గార్డు గ్లాస్టోలో నిచ్చిన యువన్యాసమున, 1919-వ సంవత్సరమున ప్రత్యయభయంకరమగు సమరము జరుగునని నూచించిరి. అప్పుడు కందక యుద్ధమంత మొంది, బహిరంగ ప్రదేశమున సంగ్రామము జరుగును. మందుసామాను లింకను అధికముగ గావలయును. ఈ తరుణమున ముప్పదిలక్షల మంది పనివాండ్లు బ్రిటనులో మందుసామాను తయారు జేయుచున్నారు. వీరి సాయముచే సంగ్రామ పరికరముల నెంత విరివిగ నైనను, తయారు జేయవచ్చును. ప్రత్యక్ష నిరంకుశత్వ విశాళమునకు కాల మానస్స మయినది. ఇక నొక్కబల మగు త్రోపుతో, నయ్యది అంతమొంది తీరును. ఈ సంగతి జర్మనులకు తెలియక పోలేదు. ఆకార

ణముచేతనే రాజోపు సంవత్సరమున యుద్ధము జరుగకుండ, వా రా లంక బిటు ప యత్నించుచున్నాడు. బల్లెరియానులవలె ఈ సంవత్సరమే జర్మనులును లొంగిపోయెదరా, యుద్ధాంతమీ సంవత్సరముననే లభించును. లేనియెడల, రాజోపు సంవత్సరమున, మిత్రమండలి సంపూర్ణ విజయము ఫలప్రదమై, ప్రపంచశాంతియునకు పోషకమైనది.

ఆహారపదార్థములు : హెచ్చుధరలు

ఆహారపదార్థముల ధరలను తగ్గించి, ప్రజలకు తగిన సప్లయిని సమకూర్చుటకు, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఇందుకు, ఆరాష్ట్రములో నెంతటి ఆహారపదార్థములు నిలువ యున్నవో కనుగొనుటకై, వర్తకులు తమ వద్దనే యే సరకు లెంతవఱకు గలవో తెలుప నలెనని ప్రభుత్వమువారు దేశీరక్షకశాసనము క్రింద నాజ్ఞాపించిరి ఇటులనే, ఆహారపదార్థముల సప్లయిని వశపఱచుకొనుటకు, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గూడ యత్నించుచున్నటుల పయె నీరు పత్రిక వెలుపుచున్నది. ఈ ప్రయత్నములను మే మభినందించుచున్నాము. ముద్రాను ప్రభుత్వమువారి నిర్ణీతకార్యమునకు బూతుకొని లేదు. ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటచే, ప్రజల మితవ్యయమునకు భంగము కలుగు ననియు, దేశములో కఠవు విశేషముగ ప్రబలలేదనియు, లూటీలకంతయు రాజకీయాందోళనమే కారణమనియు, వీరు మన స్వయాధానము గుదుర్చుకొనిరి. ఈ కారణమున, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారికి గాని, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారికి గాని, పొడగట్టుకుండ సంతోష కారణముగచున్నది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ఆహారపదార్థముల సప్లయిని వశపఱచుకొనుట సంతోషదాయకమైనను, కొలదియే గానుటతో నీరు సంతృప్తిజేంది లాభముండదు. దేశములో నెంతటిపంటయున్నదో మదింపు వేయవలయును. ఆహారపదార్థపు నిలువను కనుగొనవలయును. రయితులు తమ భాగ్యమును విక్రయించవలసిన ధరలను నిర్ణయించవలయును. అపైన పెద్ద వ్యాపారులు విక్రయించెడి ధరల సర్వాటూ జేయవలయును. చిల్లర వ్యాపారులపై నిర్బంధము లుంచవలయును. జనసామాన్యమునకు సరకు చేరునప్పటికి, ఎంతమంది చేతులనో దాటవలెను. ఈ లోపున అంతరముల వాటిక కొలది, ధరలు పెరుగుచుండును. అందుచే ప్రభుత్వమువారు, పంటపండించు వ్యవసాయదారుడు మొదలు చిల్లరవర్తకుని వఱకును, ఏయేధరలకు విక్రయించవలెనో నిర్ణయించినగాని, ఇసుమంతయు లాభముండదు. ప్రభుత్వమువారి యెర్పాటుల శాహుశ్శయితో, ప్రజాసామాన్యమునకు నిమిత్తము లేదు. చాలినంత పదార్థము చవుక ధరలకు లభించుటయే, ప్రజలకు కావలయును. ఇతర సమస్యలతో వారికి నిమిత్తము లేదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు త్వరలో కఠవుబాధను దేశము నుండి తొలగించి, కాంతిని సమకూర్చి ప్రార్థితులు. కఠవు బాధచే, లూటీలు మొదలగు కలవరములు దృఢవిల్లుటయే గాక, ప్రజారోగ్యము క్షీణించి అంటువ్యాధులు దేశమునం దెల్లను శ్రాకి సంతోభము గలిగించుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారి రెంత త్వరలో కార్యసామకూలమునకు పోషకమైన, దేశమున కంతటి శ్రేయస్కరము. ఫిల్లీలో ఈ నెల 15-వ తేదీన జరిగెడి సివిలు సప్లయల డెరెక్టరుల సభలో, సభ్యులందఱును సర్వీకార్యసాధనోపాయముల గూర్చి యాచించి, దేశక్షేమముపై పెంపొందించెద రని నమ్ముచున్నారము.

రైల్వే ప్రయాణికుల సౌకర్యములు

ఈ విషయము రైల్వే బోర్డువారు ప్రకటించిన సూచనలను వేటొకచో ముద్రించితిమి. జను లభిక సంఖ్యలతో ప్రయాణము నెఱుఁగు గావించెదరో, ఆ సమయములను గుర్తెఱిగి టిక్కెట్లు విమ్ముటను బుక్కింగు క్లాసుల నెక్కువగ నియమింపవలె ననియు, టిక్కెట్టుల దీసికొనెడి గవాక్షముల నెక్కుడుగ నేర్పఱువలయుననియు, బోర్డువారు సూచించు చున్నారు. బుక్కింగు గుమాస్తాల వేతనము హెచ్చించి, నెక్కుడు సమర్థుల నియమింపవలె నని పీరి యబ్లి ప్రాయము. సామాన్య సమయములలో బాటసారులు టిక్కెట్లను తీసికొనిన పిమ్మట ప్లాట్ ఫారముమీదకు రానియ్యవలె నని పీరు గోరుచున్నారు. హెందవ ప్రయాణికులకు భోజన సదుపాయములను, నీటివసతిని, స్వేచ్ఛనులలో సమకూర్చుట యనసర మని, పీరు హెచ్చరించుచున్నారు. కాని యిట్టి హెచ్చరింపులతో పనులు సాగవు. మూడవక్లాసు తరగతి ప్రయాణికుల స్థితి దయనీయుముగనున్నది. వారివలననే, రయిలు వారల కభికద్రవ్యము లభించుచున్నది. వారి సౌకర్యములే ఎల్లపుడును ఉపేక్ష గానింపబడుచున్నవి. హిందూ దేశములోని మూడవతరగతి ప్రయాణికు లతిసహనముతో కష్టముల నన్నిటిని భరించుచున్నారు. వారి సహనము నాధారము చేసికొని, వారి కష్టముల గూర్చి రైల్వే అధికారులు మాటుపడుచుట లేదు. ఈస్టిండియా రైల్వేవారిపాలనమునకు గౌరవహాయకము గాదు. ఇకనైనను, నోరులేని ప్రజాసామాన్యపు కష్టములను బాగు, రైల్వేబోర్డువారును రైల్వేవారిపాలకులును తగిన కార్యసాధనమునకు గడంగెదరుగాక!

డాక్టరు పి. జే. మెహతాగారి నిర్బంధవాసము

మద్రాసు మెయిలు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. “బర్మా ప్రభుత్వమువారు తమ రాష్ట్రమున రాజద్రోహపు పీడ లేకుండ జేయుచున్న ప్రయత్నముల కొనియాడ దగియున్నవి. అతివాదులలో ముఖ్యులగు మెహతాగారిని బర్మానుండి పక్షము దినములలో వెడలిపొమ్మని, నీ రాజ్యాపించిది. ఇతర భాగములలో గూడ నిట్టి చర్యకు గడంగుచో, లాభము గలుగును. సక్రమపద్ధతులచే, దేశపరిపాలనమున ప్రజల కెక్కుడుభాగము వలయు నని కోరు వారిలో మాకు తగవు లేదు. కాని ఆందోళనమే వృత్తిగా బెట్టుకొని, పాశ్రామికసంబంధముగు అసంతృప్తిని పురికొల్పుచు. బ్రిటిషు రాజ్యమును నిందించెడి వారితో, ఇండియాకు ప్రయోజనము లేదు.”

భారతీయ ప్రజలులకు నిర్బంధములు విధింపబడినపుడెల్లను మెయిలుపత్రిక కానందము గలుగుచుండును. సంస్కరణముల గోరువా రెల్లరును, రాజద్రోహుల ని యీ పత్రిక మామీంచుచుండును. మెయిలుపత్రిక ఎట్టివాతలకు పాల్పడినను, నిరోధము లేకున్నది. ఈస్టిండియా మాఅనిది, స్వపరిపాలనాసంస్థాపనలు లాభకరము గాజాలవు. అందుచే, ప్రజల ప్రాథమికస్వత్వ సంరక్షణమునకు, నాయకు లెల్లరు కృషిచేయుట అత్యవసరము. ఈ విషయము గావించబడిన కాంగ్రెసు తీర్మానము ఫలప్రదమగుననుట గావించుట, కాంగ్రెసు కుక్షపాతుల విధ్యుక్తము.

ఎలక్టరలు సంఘములు

ఈ సంఘములలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఎవరును లేరు. కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయినవారికి తగిన ప్రాతినిధ్యము మాత్రము లభించెను. ప్రజాశత్రు ప్రతికూలు రగు గిల్చెను, భాంపును ప్రభుత్వము వధ్యులుగ నున్నారు. వీరికి దోడుగ, తిలకు చాలు గాగ్గను ఢిల్లీకి రాకుండ నిషేధాజ్ఞను పంపిన ఢిల్లీ ప్రధాన కమిషనరు గారు డబ్బు. హాలీ గారు గూడ సభ్యులుగ నియమింపబడినటులు, అసానీయేటను వాస్తవం మువ్వారు బెలుపుచున్నారు. ఈ సంఘముల తీర్మానము లెటులుండునో, యూహించుట సులభము.

జంతుబలి

బొంబాయి జంతుహింసా నివారక సంఘాధ్యక్షులగు హార్ని మను గారు, దసరా మొదలగు పండుగులలో జంతుబలి జరుగకుండ నిషేధింపవలయు నని, స్వదేశసంస్థానాధీశుల గోరిరి, బరోడా కాష్మీరు, జమ్ము, జమ్నగరు, జానగడు, కాంబే మొదలగు రెండునందల సంస్థానములలో నీ యాచార మాసివేయబడినది. హార్ని మనుగారు భూతదమకొఱకు గావించుచున్న ప్రయత్నములు విజయము గాంచుగాక యని కోరుచున్నారు.

శ్రీ విద్యా దత్త లింగ

పెనేటుపథ:- ఈ సభ ఆక్టోబరు 25 కు లేదీ సోమవారము 4 క్లా గంటలకు సమావేశమగును.

తెలపు:- గౌ. వి. దేవిదాసుగారికి జకమాము తీరుమిద సెలవొడగబడినది. టాడే హంటుగుగారు చెన్నై ప్రెసిడెంట్ నువారికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

నిమ్మి జాతీయోద్ధారక సంఘము:- ఈ సెల 18-తేదీ యాదివారము ఉత్తము 8 గంటలకు వ్యాసరవ్రాడి వేరిలో స్వామి బ్రహ్మనందము, ఎం. ఆర్. జయనాథము గారు మానసికమైన జీవితము అను విషయము గూర్చి ఉత్సవ సించెదరు.

దేశీయ ప్రాథన సమాజము:- ఈ సెల 18-తేదీ ఆదివారము ఉ. 11 గంటలకు రామకృష్ణకవిగారి సెం 1 భవనమున ప్రాథమికతరగతి సమావేశమగును. ఆదిమే మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు స్ట్రాటిజిక్ మార్షల్ మొదలవీరి 29 సెం. భవనమున ప్రాథమికతరగతి జరుగును. శ్రీభూమనూనీశ్వరయ్యగారు ప్రార్థనలెదరు. జి. హరిహరశాస్త్రిగారు వాచు ఎమ్. ఎ “ఈశ్వరుడు-సృష్టి-మాత్రము” అనువిషయము గూర్చి యావస్య సించెదరు.

ఆంధ్రపథ:- ఈ సభవారి దసరా సమావేశ సంవత్సరమున నిన్నటివారము కాలము సభాధ్యక్షులును, కాళాధ్యక్షులును ఆతిథ్యము వొసంగిరి. ఉపాధ్యక్షరానంతరమున సాను వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఆధ్యక్షులకు నమస్కృతులు సాగుచును, ఆంగ్లమున సుపర్యసించిరి. ఆధ్యక్షుల పక్షమున గాడిచర్ల హరిహరశాస్త్రిగారు వాచుగా ఆంధ్రభాష యందు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. పిమ్మట “వివేకము” అను ప్రహసనము అతిరచుడియుగ ప్రదర్శింపబడెను. పాశ్రధాన లెల్ల సభ తమతమ భాగములకు మిగుల సంకృష్టికరముగ విర్య పొందిరి. అందు ముఖ్యముగ వేదమునీషేషము ధరించిన కర్మగారి అత్యుత్కృత నటనాసామర్థ్యమును, ఆసాధారణ హాస్య రసవోదయము సమర్థులకు కనుపువగుటయుల నవ్వును పుట్టించినది. నీ సామర్థ్యము ప్రశంసనీయును. ఈ దినమున నాయకుల ఆతిథ్యము జరుగును.

వ్యాధివాదివృత్తి:- గతసానంకాలము తిరువలి క్షేత్రంలో కెల్లుమైహూలు భవనములో ఆర్. ఎస్. అయ్యంగారు “వ్యాధివాదివృత్తి” అను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వేపా రామేశ్వరంతులుగారు అగ్రాసవాధివత్వ

ము వహించిరి. అన్ని దేశములలోను ప్రతికాలముందును బహిరంగ, పరిపాలన, కాపరికార్య, సాంఘికవిషయములలో వ్యాసువాదులు అవశ్యమైభాగములను బాల్సాని. కష్టపడి పనిచేసి బుద్ధి వికసింపజేసికొనువారికి ఈవృత్తిలో భవభావ్య సమృద్ధి కలుగుచుగాన ఈవృత్తిలో జేసేవాసంఖ్య దినదినాభివృద్ధి గాంచినను నాకు ఆత్మగర్వము కలుగలేదు. విషయములను చక్కగ గ్రహించి వాస్తవమును గావన సలిపి శిశువులను చుటకు వ్యాసువాది కనకాశ్రములకలపు గాన వ్యాసువాదులకు అగ్రస్థాన మొసగబడినది. రివరెండు డి. జి. ఎం. లీడ్ గాది ఉప వ్యాసకులకు సమస్కృతులవలెనట్లుట సభముగ నెను.

కార్పొరేషను ఆర్టింగు ఆరోగ్యోద్యోగులు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- నగరమందు వ్యాధిం చుచున్న ఇంపుమంజా అంటు జ్వరమును అడచివేయుటకు ప్రజల కిదిగువనినముల ప్రకారము చికిత్సాసౌకర్యము చేయబడినవి.

జ్వరము ఆస్పత్రి, రాయపురము, రాయపేట ఆస్పత్రిలనాన దినములో ఏదేయందైనను రోగులకు కరుకాస్పత్రిలలో ప్రవేశపెట్టుకొందురు.

కార్పొరేషనువారి మూడు చికిత్సాలయములు అనగా చాకలిపేట చికిత్సాలయము, బాలయ్యనాయుకు చికిత్సాలయము, మిల్టాడిపేట చికిత్సాలయమును రాయపురము, క్రొత్తచాకలిపేట, పురుకువాకములోని చలిజ్వరముల చికిత్సాలయములను ప్రతిదినము ఉదయము 7 గంటల మొదలు 11 గంటల వరకును, మధ్యాహ్నము 3 గంటల మొదలు సాయం కాలము 5 గంటల వరకును తెరవబడి యుండుటయు.

కృష్ణాపేట సాత్రైలవీరులలోని విసాలేషను ఆస్పత్రిలలో గూడ ఇష్టమున్న రోగులకు చికిత్స లొసగబడును.

అంత్యచుకు నెడల నగరమునందలి మెడికలు డిస్పెన్సరీల ఆఫీసులలో గూడ మందులు ఉచితముగ నిశ్చయమగును.

గుడిసెలలోను మూత్రవైద్యశాలగూడ యందును చంది పెట్టబడును.

నాటిక కాలము బయస్కోపులకు పదిమంది కూడు ఇతరములకు స్థలములకు బోయి జ్వరములను తెచ్చి పెట్టుకొనకుండ జరిగినదని ప్రజల కనకేరింపబడుచున్నది. జ్వరచిన్నాలు పాడకట్టినతోడనే రైద్యసహాయము పొందుట అత్యవశ్యకము. క్విన్సెరు, ఏన్ పేరులుగాని క్విన్సెరు, సోడియము సాలిసిలేటులుగాని కలిపి తగినమోతాదులు పుమ్మనినయెడల జ్వరమును తగ్గించుటగాని జ్వరము రాకుండ కాపాడుటగాని ఈరెండుపనులలో నేదియొ ఒకటి జరుగును.

“శివజ్ఞానము” ఉద్యానవన ప్రారంభోత్సవము

ప్రభు:- ప్రాత వెద్దనాయునిపేట తటాకస్థలములమీద నిర్మింపబడిన “శివజ్ఞానము” ఉద్యానవన ప్రారంభోత్సవము మొన్న సాయంకాలము మిసెస్ మేలూనీగారిచే జరుపబడినది. చాలమంది ప్రజానాయకులును కమిషనరులును కార్పొరేషను ఆధ్యక్షులగు మొలూనిగారును ఉత్సవములను చూడవచ్చిరి. తోటగద్యభాగమున దేవదాపుమొక్క నాటకలసినదని మిసెస్ మేలూనిగారు కోరబడినందున ఆమె అట్లుగావించిరి. కమిషనర్లలో నొకరుగు వి. సి. శేషచాయూరుగారు మిసెస్ మొలూని గారికి వందనము లాచరించిరి. 7 వ భాగపు వోట్లయొక్కయు రేటుపేయర్ల యొక్కయు యత్న ఫలితముగ ఈ ఉద్యానవనము నిర్మింపబడినందుకు వారి తరపున వి. సి. అబ్బయ్యవాయుగుగా కిట్లు ఉపన్యసించిరి.

చెన్నై పురిపాలకు యోగజ్ఞేయముల విషయమై మొలూని గారు నిజమైన క్రద్దమాపుచున్నారు ప్రజలు చల్లనిగాలి సుఖభరించి విక్రాలి పొందుటకు ఉద్యానవనము నిర్మింపవలెనని యాలోచించిన డాక్టరు సి. సింగారనేలు ముదలియారుగారి యెడల తమ కృతజ్ఞతను కనబరచని యెడల ప్రజలు తమ విధులను నుజుచిన వారగుదురు. 7 వ భాగపు కమిషనరు శివజ్ఞాన ముదలియారుగారి నామమీ ఉద్యానవనమున కిడబడెను. వారు ప్రజల ఇష్టమై సాటికసందర్శనములకు కమిషనరుడని జేసిరి.

మొలూనిగారు తగురీతిని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈ ఉద్యానవనమును సందర్శించుకొనలసిన బాధ్యత మీదై యున్నదని ఆధాగపువారితో చెప్పిరి. పిమ్మట మేలూని, మిసెస్ మొలూనిగార్లు పూమాలచే నలంకరింపబడిరి. ఇంతలో నత్యవము ముగిసెను.

రైలుమార్గములు : ప్రయాణికులు

రైల్వేబోర్డువారిచే ఈ క్రింది ప్రకటనము గావించబడినది:—ఎల్లప్పుడును టిక్కెట్లు నిచ్చుటకు ఏర్పాటులు గావించబడిన ప్రదేశములందు ప్రయాణికులకు సర్వజాతి టిక్కెట్లు లభించుటలేదు. రైల్వేవారి కదుద్దేశము లాచరణలోనికి వచ్చుటకు, రైల్వేయూద్దేశము తమ ధర్మములను సరిగ్గ నిర్వహించుచు మార్గములకు టిక్కెట్లు నిమగ్నముగా త్రొక్కివేయవలెనని నందుటకై సంబంధించిన చట్టసవరణను, రాజధాని అవసరములను గ్రహించినయెడల మార్గములకు టిక్కెట్లనుగూడ వ్రేలు చిత్తులను తగ్గిపోగలవు. వారంతమున విరామప్రదేశములకు పోవుటయు, సంతియు, ఉత్సవములు మున్నగు జరుగుటయు, నీజను టిక్కెట్లు విరంగబడుటయు మున్నగు విషయములను జాగ్రత్తతో పరిశీలించుట కొక ఉద్దేశ్యం అవసరము. ఇట్టి అవసరములు కలుగునపుడు బుక్కింగు గుమాస్తాల సంఖ్యకు, టిక్కెట్ల నిచ్చు ప్రదేశముల సంఖ్యకు తృప్తిచేయవలయును. ఈ విషయముల కనుగుణముగ కార్యకర్తలను జరుగుచుండేనా, లేదా అని పరిశీలించుటకు ప్రతిష్టాపక ద్వారా ఉద్దేశ్యం నియమింపబడినది.

బుక్కింగు కర్మములకు నందువారి విధ్యయను, వారి శిక్షణమును మన మించుక చూచినయెడల, అవి సాధారణముగ సామర్థ్యపరమైనవిగా చాలవని తెలియగలదు. వారిశిక్షణముల విషయమును గూర్చి యెంచినవలసి యున్నది. వారు సాధారణముగ అభ్యుదయ చేయుచు, నిరర్థనాశనోపాయములను అవలంబించవలసి వచ్చుచున్నది. కావున వారికి అగిన శిక్షణలు నొసంగుట గత్యము. బుక్కింగు కర్మములను పరిక్షించుచు కృతార్థులైన తోడనే, యెట్లు అనుభవమును లేకయే ఉద్దేశ్యములను వారల కొనగలవలసిన చాల చిత్తులు కలుగుచున్నవి. మరియు వీరి కొనగలవలసిన శిక్షణములకును ఎక్కువగా కార్యాచరణములనుగూడ వారల ధర్మములను బోధించునదిగ నుండవలెను. వీరు శిక్షణమునందు నపుడు వీరికి రైల్వే భూగోళశాస్త్రమును బాగుగ నేర్పవలయును.

బుక్కింగు కర్మములను నిరూపించు చాలగలవలసి పరిశీలించవలసి వచ్చుటచే, వారలకు తమ పనియందుత్సాహము తగ్గి పోవుచున్నది. వీరు నిర్లక్ష్యముగ పనిచేయుట తటస్థించుచున్నది. కావున, మంచిశిక్షణలగిరి, ఎక్కువగా విద్యాభ్యాసముచేసి, మంచిశిక్షణను గలిగి, చాలకాలము పనిచేయు సమర్థము లేకుండునట్టి యేర్పాటులతో బుక్కింగు కర్మములను నియమించుట మన ఆశయము. ప్లాటుఫారములవద్దకు రైలువచ్చి అందలి మార్గముల వెనుకలకు బోవుచున్నవారు, లోనివారిని రైలులోనికి బోనియకుండు అచారమునుగూర్చి చాలవరకు నుడువవలసియున్నది. కాని అనేకవిషయములలో కష్టములను కారణమగుచున్న యిట్టి భావ మనవరము. ప్లాటుఫారముల అధిపతులగు నున్న ప్రేక్షకులలో దక్క, ఇతరస్థలముల యందు టిక్కెట్లు కొనినతోడనే మార్గమును ప్లాటుఫారములోనికి బోనియవలయును. కాని ప్రయాణికులు ప్లాటుఫారములలో గొర్రు భాగముననే ముగియుండక, అంతకును వ్యాపించియుండునట్లు ఏర్పాటు చేయుటకు తగిన ఉద్దేశ్యములవలన, కడపటి ప్రేక్షకులనందీ రైలుపోవు సమయమునకు బూర్వము ఏదియైనను కొంత అడ్డుగా నుండుటవసరము.

భారతీయమార్గముల అల్పాహార సౌకర్యముల గూర్చి రైల్వే పరిపాలకులు దీర్ఘముగ నాలోచించుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన యేర్పాటులబట్టి చాలవరకు ఈ విషయమున అభివృద్ధి కలిగినది. కాని, యావిషయమును గూర్చి యంతకు యెంచినవలసి యున్నది. రైలుమార్గములు వివిధమతస్థుల యొక్కయు, జనసామాన్యముయొక్కయు, స్త్రీ పురుషుల యొక్కయు ఆవరణములకు వలయు సేర్పాటుల చేయవలయునను విషయమును జ్ఞప్తియందుంచునవలయును. ఉదాహరణమున, సాయంకాలమునను, దూరప్రయాణము చేయుమార్గములకు వారివారి మతానుసారముగ భోజనపననీని సేర్పరచి, జనసామాన్యమునకు వలయు అహారమును నొసంగుట అవసరము. ఈ ఉద్దేశ్యముననే ఆ తేర్పులు తరు రైల్వేవారికి ధనవృద్ధి మెట్లుకలుగునో యూహించుట కష్టము. రైల్వేలో అహారపదార్థముల సప్లయచేయుట లాభకరమే! ఇది రైల్వేవారు చేసినను, కల్పితార్థమే చేయించినను నష్టము రాజాలదు. ఇందులకు ఆయా ప్రదేశములలోని కొందఱు భారతీయమార్గముల కహార ముకేతనీయను. తమ శిక్షణలు కట్టి ఆహారము కావలయునో వారు వెలపుచుండును. ఇందుములమున కార్యము జయప్రథముగ నొనర్పగలదు.

ప్రయాణికులకు మంచిశిక్షణ సమైక్యమునకు, ప్లాటుఫారములలోని కొర్రులనుసంఖ్య వృద్ధిచేయించిన చాలదు. ఏలయున, వేసగి కాలముననిచ్చుటచేత చాలకలముగ తగ్గియుండును. వెద్దప్రేక్షకులందఱు చల్లని మంచినీళ్ళు ఆ సేక ప్రాంతలలో పోయించి, రైలులోనివారికి పోయటకు మనముగ సేర్పరచవలయును. ఈయేర్పాటులనుగూడ జరుగుచుండునట్లు పరిశీలించుట అవసరము. చిన్న ప్రేక్షకులవద్ద కూడ నట్టివారిని నియోజింపవలయును. ఈవిషయమున నింతకు చాలఅభివృద్ధి జరుగవలసియున్నది. వడగట్టినీటిని సమైక్యమున అత్యవసరము. ఇది లభించు ప్రదేశములలో ఆచుకులభించు మంచినీటిని వివిధ సమయమునకు. ఈవిధముగ సరించినయెడల చాలవరకు ప్రయాణికుల కష్టములు తొలగిపోవును.

రక్షణశాసనముక్రింద మొదటి కేసు

ఇద్దరు ఆంగ్లముల చిత్తువారు. విశేషము లొక రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— 1918 ఆగస్టు 1 వ తారీఖు ఉదయము రంగునలో క్షేమగుకూలీని సమైక్యము ఒకటి గంపా ప్రైవేటుది. వారిల కిదివరకు నోబు 1-కి 1-0-0, 1-1-0 చొప్పున ఓడలమీద సరిగ్గ ఎగుమతి చేయుటకు కూలీ ఏర్పాటుయందెను. ఇంకను మేస్త్రీలవల్ల కొన్ని యిబ్బందులు కలుగుచుండెను. కూలీలు తమ రేటుకు సంప్రీతిపొందక ఎక్కువ రేటు కావలెనని సమైక్యము. మేస్త్రీలు రాజీదడి మూడురూపాయలవరకు 1-1-0 రేటును నిశ్చయించి తరువాత స్థిరమైన ఏర్పాటులు చేసెదమని చెప్పినారు. ఇట్లు జరిగినదప తామును మేస్త్రీలు లూయీషియాను లికిగ గట్టిలోను జమచేసికొను చున్నపుడు బర్మాపోవల్ సర్వీసులలోని మెంబరుగా నున్న ఏ. ఆర్. బూషిని హెచ్. జి. మెహతా అకౌంటెంట్లు జనరల్ అఫీసులోనున్న ఎన్. పి. మూర్తిగారును, కరెన్సీ అఫీసులోనున్న ఎమ్. కే. కె. రావు గారును, అచ్చటికి వచ్చిరట. వీరచ్చట నున్నంతకాలము కూలీలు 2 రూపాయల రేటున గాని పనిచేయుచు నికరించిరట. నీరీలకనేసమైక్య ప్రోత్సాహము జరుపవలెనని పోలీసువారు వీరినేరలు వ్రాసికొని గవర్న మెంటువారి అనుజ్ఞకొని ఇంటియా రక్షణశాసనముక్రింద కేసును పెట్టిరి. వెచ్చెప్పూ నల్లగు ముద్దాయిలలో ఒకరి ఇద్దరును ఆంగ్లము. కేసువిచారణ 27-9-18 లో వాదించడమయ్యెను. ప్రాసిక్యూటర్ కొంతపుడు కేసు విచారణయైనది. కచ్చెలూ నాలుగైదు ప్రేక్షకులు యున్నదనియు గవర్న మెంటు వారికి గూడ కొంతసరికి ఎగుమతికావలసి యున్నదనియు ఒక్కోటా ఎగుమతి ఆలస్యమైనయెడల ఒక్కొక్క ప్రేక్షకులకు 5000 పానులు నష్టమగుననియు చెప్పిరి. ముద్దాయిలు తాము కూలీలను సమైక్య ప్రోత్సాహము చేయలేదనియు మరి కృష్ణవేళ్ళగారికి మ్యూనిసిపల్ విషయములలోను గ్రంథి వేంకటస్వామి మేస్త్రీగారికి నాటకవిషయములలోను తమ యెడల ఇష్టమందుటవలన ఈ కేసులో సాక్ష్యము పెట్టించి రిషయ వాగ్మయము నిచ్చియోన్నారు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిలను చార్జీచేసిరి. ముద్దాయిల తరపు సాక్ష్యమును ప్రాసిక్యూటర్ తరపు సాక్ష్యముయొక్క క్రానుబరీతులు జరుగుచున్నవి.

సంగీతమునగురించి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— సంగీతవిద్య పూర్వము నుండేమున ఎట్లుండెడిది! ఇపుడెట్లున్నది? కారణమేమి? ఈవిద్య కువకారకములగు గ్రంథములెన్ని గలవు? ఎన్ని వలయు? ఏయేభావలలో ఈ శాస్త్ర విషయకగ్రంథములు గలవు. వాని భావారకిరణము వాంఛనీయమా? ఇపుడు వాడుకలోగల నాద్యవికేమము లెన్ని? తోడిచేరెములలో గల యితరనాద్యములెన్ని? అవి నేర్చుకొను రీతులెన్ని? అనువిషయము లాయాశాస్త్రములలో ప్రజ్ఞ లేకున్న పరిచయమైనను గలిగియున్నవారికిగాని యితరులకు తెలియవు. కావున సంగీతవికారదులను, తదభిమానులను పరిపదకస్థిపాపనీయము.

సంగ్రామ విజయోత్సవము గంజాముల్లా గోనాలపురమునందును, విశాఖపట్టణముజిల్లా చోడవరమునందును గోదావరిజిల్లా రాజోజనందును కృష్ణజిల్లా దొండకూడు గన్నకరము కైకలూరులందును, గుంటూరుజిల్లా దోనెపూడియందును పిలువ పట్టణమునందును దివ్యముగ జరిగినది.

Latest Telegrams.

(Un-corrected.)

LONDON, October 10. -- 4-35 P. M. The French communique says. Pursuit continued during the night east of St. Quentin. We occupied Landricourt wood and passed Beaulieu and Fontaine-Notre-Dame. North of the Aisne we vigorously pressed the enemy. East of Oisew we hold the plateau Croix-Saint-Tenre. We crossed the Aisne canal further eastward in the neighbourhood of Villers-En-Prayeres. In Champagne a vigorous attack enabled us to capture Liry and take prisoners.

75,000 Prisoners in Beirut.

LONDON, October 10. The Palestine communique says. French and British warships entered the town of Beirut on the 6th and found the town evacuated. British and Indian infantry occupied the place on the 8th and were received with enthusiasm. Prisoners now number seventy five thousand. Not more than seventeen thousand of the Turkish fourth seventh and eighth armies escaped including four thousand effective rifles.

Rumours of Kaiser's Abdication.

LONDON, October 10. STOCKHOLM: - There is a persistent rumour here that the Kaiser has abdicated.

Germans Cause Devastation in French Districts.

WASHINGTON: - A Despatch from the American Ambassador in Paris is published dwelling on German devastation and well-poisoning in the ruined districts of France, which he has visited. It is authoritatively stated that President Wilson does not intend to enter upon a series of unfruitful diplomatic conversations with Germany.

A Japanese Steamer Torpedoed.

London, October 10. The Nippon Liner "Hirano Maru" has been torpedoed. She sank in seven minutes. There were over two hundred on board including ninetyseven passengers of whom only a few were saved. Details and precise figures are not available.

Kaiser's Message to the Industrial Association.

London, October 10. AMSTERDAM: - The Kaiser has sent a message to the German Industrial Associations saying: - The hour is grave. We are fighting to protect the Fatherland and the will to defend it must bind all separate views.

Defences of Antwerp Feverishly Strengthened.

London, October 10. It is reported on reliable information that fortifications around Antwerp have been enormously strengthened, and that the Germans are feverishly entrenching the two sides of the triangle with the apex at Termonde and base from Antwerp to Brussels.

Cambrai in Good Condition.

LONDON, October 10. PARIS: - The British were surprised to find Cambrai in comparatively good condition but from ten in the morning of the 9th. There was a series of explosions near the Cathedral owing to the blowing up of German Mines. Fires broke out simultaneously and soon streets near the Cathedral Belfry and Place D'Armes formed an enormous Brazier. The Cathedral itself was damaged but not by fire. Fanned by wind the conflagration soon reached the other parts of the town. Explosions are continuing.

Population Of Bruges Revolt Against the Germans.

LONDON, October 10. AMSTERDAM: - The Journal "Les nouvelles" states that the population of Bruges revolted against the attempts of the Germans to carry out deportations. - German soldiers killed and wounded many inhabitants.

London, October 10. Reuter learns that British Cavalry are in the outskirts of Le-Oateau.

The Spanish Cabinet.

LONDON, October 10. MADRID: - It is officially announced that all members of the Cabinet will remain in office except: Mr. Alba, Minister of Public Instruction, whom Count Romanones succeeded. Premier Maura becomes also Minister of Justice.

Leave of Soldiers Suspended.

London, October 10. THE HAGUE: - In the Second Chamber the Premier announced that in view of the military developments in Belgium leave of soldiers in Zeeland would be suspended. Similar measures would be taken in the other Dutch provinces if necessary.

శుభాకాశిని నేర్చుకొను స్థలములో నోకబాలుడు తు పాకినందు తెల్పు పోయెట:— సేనాపతిములో బోగంబ్రా తుపాకిగిరి స్థలములో గతకవారమునాడు బ్రిటిష్ సైన్య శే డెబ్బలు తుపాకిగిరి నేర్చుకొనుచుండిరి. 12 సంవత్సరముల బ్రాహ్మకొడు ఆకస్మికముగ చెట్లచాటునుండి బయలుదేరడేక మునకుచ్చెను. వాని కొకగుండు తగులుటచే నానికి స్వార్థక ముకప్పి నేలబడెను. ఆబాలుడు తత్తునుమె ఆస్పత్రుకి గొనిపో బడెను. ఆబాలుడు సరిగ్గ మాటలాడలేకనున పోలీసు మేజిస్ట్రేటుగాను వాడుచెప్పవచ్చేమియు ప్రాసీనినలేకపోయిరి. శస్త్రవైద్యముగల్గు గుండునయికి తీసివేయబడినది. కాని బాలుడు జీవించునది యరచించునది సందేహముగ నున్నది. తెలియచున్నది.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Central Powers

Labour Party's Resolution.

LONDON, October 9.

A joint meeting of the Parliamentary Committee of the Trade Union Congress and the National Executive of the Labour party passed a resolution expressing the opinion that further elucidation of the German peace offer was absolutely necessary before the Allies military effort could be checked. As an essential preliminary, the Central Powers would have to withdraw their armies from all occupied territory and publicly and unequivocally declare their willingness to apply President Wilson's principles honestly and unreservedly to every question to be dealt with in the final settlement.

Brazil's Reply.

London, October 9.

The Press Bureau states that Brazil replying to the Austro-German peace note says: "We are persuaded that the war can only end with the capitulation of militarism which caused it and which is ruining Europe."

Call for Retribution.

LONDON, October 9.

The demand for something more than unconditional surrender of Germany is growing more intense. Columns of letters are appearing in the papers recalling German crimes and urging retribution. They include a letter from Professor Spencer Wilkinson, who declares that a peace condition to the cessation of hostilities should be the occupation of Metz, Strasbourg, Mainz, Trent, Trieste and Pola fortresses.

Lord Middleton asks for a pronouncement by the Allies that peace will not be made until retribution is exacted from German towns for vandalism in France.

The "Times" describes the enemy's policy of burning and destroying, as he retreats, as cruel and mean blackmail, and says:—German towns like Hamburg and Frankfurt must be marked down for ransom for the French and Belgian towns destroyed, apart from military necessity.

The "Daily Telegraph" hopes that the Allies, with whom the French and Belgian Governments have announced that they are communicating on the subject of reprisals, have already reached decisions, for there is no room for delay. Germany must be given to understand that reparation will be exacted to the uttermost farthing, whatever the German Government of the day, and whether repentant or unrepentant.

The "Morning Post" says:—The allied armies should visit every part of Germany after peace and teach the Germans the meaning of defeat.

The "Daily Mail" demands an allied warning that for each wasted allied town, a German town shall be destroyed or expropriated.

Next Peace Step must Emanate from Enemy.

LONDON, October 9.

Reuter is informed that the official view is that President Wilson's reply forces the next step upon the enemy whence any fresh developments must emanate.

Italy of one Mind with the President.

LONDON, October 10.

ROME: Opinion here is that President Wilson's reply expresses wholeheartedly what the Entente desired. The Central Powers must now show by deeds that the proposed armistice was inspired by good faith.

Germany in a Terrible Diplomatic Hole.

London, October 10.

NEW YORK.—The American Press comment on President Wilson's reply generally emphasized that there cannot be any negotiations without unconditional surrender although President Wilson has cleverly thrown German insincerity back upon the enemy Government which is now left without the desired excuse that it asked in vain for peace upon President Wilson's own conditions. Germany is consequently now willowing in a terrible diplomatic hole and is heretofore of any useful home propaganda.

President's Reply Unanimously Approved by the French Press.

LONDON, October 10.

PARIS.—The French Press unanimously welcomes the tone and substance of President Wilson's reply. The press states that Government is unreservedly congratulating itself upon it and emphasises the fact that the waiting world will again see that good faith is the only rule inspiring the whole of the Allies. As regards the next German move the "Temps" adds that perhaps the wording of German reply will exempt Austria-Hungary to whom President Wilson wisely abstained from replying.

German War Minister Resigns.

LONDON, October 10.

COPENHAGEN.—It is officially announced from Berlin that the resignation of the War Minister Von Stein has been accepted and that Major General Scheuch has been appointed his successor.

Turkey

Turkey's Position.

Desire for Peace Obvious.

Practical Difficulties in Turkey's Way.

ALLAHABAD, October 10.

LONDON, October 4th.—Scurcely was Bulgaria's surrender known when a rumour was circulated that Turkey had asked for an armistice. This has been followed

by various contradictions and speculations, the practical value of which are not apparent. It is obvious that Turkey would be glad to be out of the war. Whether she has said so officially is immaterial. The whole situation may be said to be merely a matter of the Entente's terms and the practical difficulties in Turkey's way. The latter include the fact that Constantinople is dominated by guns with German gunners behind them, while it has also been suggested that Turkey has no Government stable enough to arrange peace terms and to carry them out. General Allenby, apart from the reorganisation of his supply services, is not likely to experience any difficulty in reaching Aleppo, although it is understood that the Turks in Mesopotamia now have an alternative line of supply to that "via" Aleppo owing to the enemy's command of the Black Sea. Further British successes must have their effect on Constantinople. Thus it appears that whether Turkey has started conversations or not a little patience and continued pressure will be necessary, but the result is fairly certain in either case.—("Pioneer").

Russia

Wholesale Arrests Continue.

LONDON, October 9.

ST. CATHOLIC.—A telegram from Petrograd says:—The Soviet has rejected by an overwhelming majority the proposal to liberate all innocent prisoners. Wholesale arrests still continue.

General

LAHORE, October 9.

London, October 4th.—The "Daily Telegraph" Milan correspondent says that Tsar Ferdinand is, at present, at his castle near Vienna.—("C. and M. Gazette").

Western Front

Premier's Congratulations.

LONDON, October 9.

The Press Bureau announces that the Premier has sent the following message to F. M. Sir Douglas Haig:—"I have just heard from Marshal Foch of the brilliant victory won by the First, Third and Fourth armies and wish to express to yourself, Generals Horns, Byng and Rawlinson and all officers and men under your command sincere congratulations on the great and significant success which the British army with their American brothers-in-arms have gained during the past few days. The courage and tenacity with which the Empire's troops after withstanding the terrific onslaughts of last spring, have again resumed the offensive with such decisive results is the greatest chapter in our military history. The smashing of the enemy's great defensive system in the West, which he claimed was impregnable, is a feat of which we are all justly proud and for which the Empire will be ever grateful."

Heavy Enemy Defeat.

British Rapidly Progressing.

LONDON, October 10.—12.15 A. M.

Last night's British communique says:—We inflicted a heavy defeat on the enemy yesterday between St. Quentin and Cambrai, taking over 10,000 prisoners and between a hundred and two-hundred guns. No fewer than twenty-three German divisions were engaged on this front and were severely handled. As a result of this action we advanced to-day on the whole front between the Somme and the Senece and are rapidly progressing eastward capturing enemy rearguard detachments and isolated batteries and machine-gun posts. A number of inhabitants left in the captured villages met us with enthusiasm. The whole of Cambrai is in our possession. The Canadians of the First Army entered Cambrai from the north early this morning, while later the English of the Third Army passed through the southern portions of the town. Since August 31st the British First, Third and Fourth armies have broken through a whole elaborate series of deep defensive zones built up of successive belts of heavily fortified trench lines including the entire Hindenburg system, on a front of thirty-five miles from St. Quentin to Arras. Having penetrated this battle area to a depth of between 30 and 40 miles we are now operating far beyond and eastward of the Hindenburg defences. During these operations and since the date mentioned we have inflicted very heavy losses in killed and wounded and have taken over 110,000 prisoners and 1,200 guns. This feat of arms has been performed by British troops who had already withstood the first and heaviest onslaughts of the enemy's main forces in spring. Only the stubborn endurance and determined spirit of these troops permitted them to pass to the offensive with such conspicuous success. By their heroic action in defence and attack our men from all parts of the Empire have proved themselves soldiers of the highest order. Our advance continues. We reached this afternoon the general line Bohain-Buzigny-Caudry-Churion.

German Admission.

A wireless German evening official communique says:—Between Cambrai and St. Quentin we occupied positions in the rear thereby giving up Cambrai.

German Report of Fighting.

LONDON, October 9.

A wireless German official evening communique says:—There has been fresh heavy fighting between Cambrai and St. Quentin in Champagne and on the Mass. We repulsed the enemy south of Cambrai and north St. Quentin.

German Positions Carried.

LONDON, October 9.—4.35 P. M.

A French communique says:—Southeast of St. Quentin during the night we carried the bitterly defended German positions between Harly and Neuville-St-Amand and enveloped the village of Neuville-St-Amand from the north. The artillery duel has been violent south of the Oise and on the Suipe front. North of Arras the Germans attempted to deprive us of our yesterday's gains, but they failed with heavy losses. Over six-hundred prisoners were captured on the Arras front yesterday.

British Aerial Activity.

Infantry and Transport Scattered.

LONDON, October 9.—10.50 P. M.

In a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—Air Squadrons were active on the whole front keeping in touch with advancing troops. Smoke curtains dropped around the enemy's strong points proved of great value. Aeroplanes with bombs and machinegun fire scattered infantry and transport. They dropped twenty-one tons of bombs, destroyed ten aeroplanes and drove down two out of control. Seven British are missing. Our night fliers dropped twenty-three and a half tons of bombs on railways and communications. They hit and derailed two trains and started several large fires on railway sidings. All our machines returned.

Extension of Battle.

LONDON, October 9.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring last night, says:—This afternoon there was an extension of battle east of the Meuse. The entire front was active from Roulers to Woerwe. The offensive is momentarily heaviest in the three main sectors, corresponding to wings and centre, namely Cambrai-St. Quentin-Suipe and the Meuse. Marshal Foch, in the intermediate zones, contents himself with steady pressure. For the moment, General Mangin, between the Oise and the Aisne, is vigorously following every movement of the enemy. The battle in Eastern Champagne has died down. Here the Germans have thrown reserves against our troops, who have been fighting uninterruptedly for weeks. Marshal Foch considers that by extending the battle across the Meuse with the aid of the vast American reserves, the Germans must again find reinforcements.

Rescue of a Battalion.

LONDON, October 9.

Reuter's correspondent at American headquarters, wiring at noon yesterday, says:—Notable progress was made yesterday in the direction where gain of ground was essential. Our further advance and capture of the hill above Chatel-Chahery is squeezing out the enemy who is still lurking in the centre of Argonne and south of Grandpre. The most interesting event of the day was the extrication of a battalion isolated and surrounded by the enemy in Argonne forest during the past five days. In its advance, it lost touch with the troops on either side: the enemy trickling between, severed its connection. Its plight was known and several attempts made by the French and ourselves to relieve it were unsuccessful. Aeroplanes swooping down in the dense forest dropped food and ammunition and baskets of carrier pigeons at the place where it was supposed to be, but last night the advance of our centre rescued the battalion.

The Task of Breaking Through.

LONDON, October 9.

Reuter's correspondent at British headquarters, wiring last night, says:—Over sixteen enemy divisions were today given a terrible hammering by the third and fourth armies, with which strong American units co-operated, and it is certain that a tremendous toll was levied upon dwindling German man-power. The operations between Cambrai and St. Quentin constituted a series of battles, developing one after another all night long, and at day-break on October 8th, at least fifteen miles of the British front were ablaze. Infantry attacks generally progressed rapidly, although sticky points were encountered. The Welsh had the toughest task of breaking through the remainder of the Beau Revoyr-Masniere line but one. The Germans were driven out and the Welshmen reached the open. The enemy broke. The New Zealanders carried Ennes in their finest form, taking over seven hundred prisoners. German tanks were of a fairly fast type, but the gunners soon got on top of them, assisted by our low flying airmen. The Americans have done brilliantly, and have taken 1,600 prisoners. In capturing Premont, we are now well out in open rolling country. Our casualties are relatively light.

Considerable Captures.

LONDON, October 9.

Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day, says:—Yesterday's victory yielded us besides prisoners sixty square miles of territory and a great haul of field-guns, trench mortars and machine-guns. Moreover important tactical results were achieved. The enemy has been thrust back into open country beyond any continuous defensive works. A heavy counter-attack from the direction of Avion resulted in fierce hand to hand fighting. The enemy's numerical superiority compelled us at first to give ground. The Naval Division took strongly the fortified village of Nierguies capturing many prisoners.

Prisoners and Guns Captured.

LONDON, October 9.—8.45 P. M.

Reuter learns that yesterday between Cambrai and St. Quentin the Allies captured eleven thousand prisoners and over two-hundred guns. We now practically hold the Cambrai St. Quentin railway. The maximum advance at five o'clock to-day had reached a depth of five miles at Bertry on the Le Cateau Road.

A Fresh German Line.

LAHORE, October 9.

LONDON, October 4th.—A correspondent at the front, referring to the advance northeast of St. Quentin, says that the country is green with rolling hills. The shattered belt along the Hindenburg line has been left behind. The only trenches now are the small practice systems in which the Germans were taught raiding.

The "Petit Parisien" says that the Germans are preparing defences from Bethel to Vouziers and are arranging to damn the Aisne and flood Vouziers, the loss of which would entail withdrawal on the Meuse.—("C. and M. Gazette").

The Allied Line. The Enemy Retreat.

LONDON, October 8.
A Allied line now runs as follows:—We hold Abancourt north of Cambrai, Hamillies, Escadouvres, Avoingt, Bertry and Busigny. The possession of the last two named is doubtful.

We have reached the western edge of Badain the western edge of Fresnoy westwards of Fon Ommes thence the line runs due south to Matieres. We are through all enemy's fortified zones in this area.

The situation is growing in interest very rapidly owing to the huge salients which are growing hourly consequently lengthening the line which the Germans must hold.

There is no news regarding the point where German retreat is likely to stop. Fighting to-day was with only weak rearguards.

Yesterday enemy employed twenty-three divisions on a twenty mile front and vainly strove to beat back the attacks. Consequently he was hammered in a fair fight and the present retreat was forced upon him.

In Argonne the French and American attacks are progressing but there are as yet no details.

Cambrai Reduced to Ruins.

"Fritz on the Run"

LONDON, October 10.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring last night says:—Canadian patrols were the first to enter Cambrai town this morning when it was still burning at many points.

Canadians advanced warily through the town and reached the eastern outskirts at sunrise encountering a thin screen of machinegunners.

Evacuation was evidently decided upon hurriedly as considerable undamaged booty was captured.

A few more German tanks appeared to-day but were soon put of action as our artillery is advancing so rapidly that they were knocked out almost as soon as they appeared.

Enemy has been hurriedly retreating all day long.

Everywhere is heard the cry "we have got Fritz on the run."

A succession of explosions occurred in Cambrai reducing the town to ruins.

LONDON, October 10.
Reuter's correspondent at French headquarters wiring last night says:—From St-Quentin to Woeuvre the battle to-day progressed satisfactorily. Eastwards of St-Quentin, General Debussay's troops after a bitter struggle broke through enemy line from Harly to Neuville which had been converted into a field fortress. On the extreme right General Gouraud's army in Champagne attacking westwards of Argonne has given us the possession of Vaux-Les-Mourons practically in the mouth of Grandpre valley. Northwards of Arnes Germans are counter-attacking to regain yesterday's lost ground. Everywhere fighting is very hard. Germans realise that the key to the whole manoeuvre is in the centre between St-Quentin and Aisne where the German armies are crowded into a narrow space. They are menaced by allied armies north and east of St-Gobain Forest and Aisne Plateau in which Germans deemed themselves safe against any attack.

LONDON, October 10.—1.25 P. M.
The British communique says:—We continued to advance yesterday evening against gradually increasing resistance and early in the night our advanced detachments established themselves across Cambrai-Le-Cateau Road within two miles of Le Cateau. Fighting is proceeding southward of the main road on both sides of Caudry also eastward of Cambrai where we made progress. Between Scarpe and Lens patrols are pushing forward and are in touch with enemy westward of the general line of Vistry-Eu-Artois Izet-Lex-Eggersheim Rouvroy. We took possession of Sallaumines and Noyel Les.

LONDON, October 10. - 4-15 A. M.
The French communique says:—Furious British and French attacks for several days past north and south of St. Quentin forced a General German retreat in that region. Our first army on Wednesday pursued the enemy rearguards between Somme and Oise everywhere shattering local resistance and taking prisoners. East of St. Quentin-Le-Cateau railway we hold Etaves Wood and Beautreux village and farther south we passed Fonsome and reached Fontaine-Notre-Dame and captured Marcy. North of Oise we occupied Mesieres-Sur-Oise. Our advance is eight kilometres east of St. Quentin. We have hitherto taken two thousand prisoners also guns and numerous machineguns. North of Arnes we repulsed violent counter-attacks and approached nearer Carroy. Our attacks in Aisne valley achieved satisfactory results. We captured the plateau and villages of Montchentin Grandham and Lancoen. We crossed the Aisne northeast of Montchentin and captured Sarcus on the north bank after a stiff fight taking six hundred prisoners and guns and machineguns.

Unfavourable weather on Tuesday restricted air operations. Three enemy machines were killed and two balloons set on fire. Weather improved at night and bomber dropped twenty-six tons of bombs on several stations and railways connecting them.

The French Enter the Enemy's Second Line Defences

LONDON, October 10.
Reuter's correspondent at French headquarters, wiring at 10 o'clock last night says:—Germans in Champagne are still holding tenaciously but have been driven back at several important points. Germans on both sides of St. Quentin are retreating before the British and the French. In the centre of the line east of St. Quentin the French are in the Woton line which is the German secondary defence system. Enemy has evidently abandoned the idea of making an effective stand in the Woton defences which are partly in possession of the French.

Salonika Front

Continued French and Serbian Successes.

LONDON, October 10.—2-15 A. M.
The French Eastern communique says:—French and Serbian troops continue with extreme vigour to pursue the beaten Austrians and Germans in Southern Serbia.

The Serbs on October 8th entered Kovatz taking five hundred prisoners.

The French marching on Mitrovitza captured after fighting Feresovic and a hundred prisoners and twenty seven guns including eleven heavies.

The Allies advancing on Prizrend put enemy detachments to flight in Albania we continue to advance towards Elbasan driving back Austrian Rearguards.

Italian Front

Allies Enter Elbasan.

LONDON, October 9.
An Italian official communique from Albania says:—After crushing the enemy's rearguards and stubborn resistance we entered Elbasan on the 7th October. Our advance continues.

Austrian Admission.

LONDON, October 9
A wireless Austrian official message from Albania says:—The French and Serbians entered Elbasan which we evacuated.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Gombay

Bombay Humanitarian League.

Mr. Horniman's Appeal.

BOMBAY, October 10.
Mr. B. G. Horniman has issued an appeal to-day as President of the Bombay Humanitarian League to the Indian Princes to pass orders prohibiting animal sacrifices for religious rights on Dusseharah and such other religious occasions. The appeal states that the custom had been discontinued in about two hundred native states including Barots, Kashmir, Jammu, Jambager, Junagadh and Gombay.

Bombay Influenza Showing Signs of Subsidence.

But not Fully Controlled.

BOMBAY, October 8.
Though it is too early to say that the influenza epidemic had been brought under control it can be well said that this is showing signs of subsidence. There had been a steady decline in the mortality during the last four days the figures for 24 hours ending 6 A. M. to-day being 52 as against for 24 hours ending 6 a. m. on Sunday. The latter was the highest mortality figure recorded in Bombay during the prevalence of the present epidemic and it far exceeded all past records.

Calcutta

Moslems Dissatisfied With Franchise Committee.

CALCUTTA, October 6.
At a meeting of the Central National Muhammadan Association a resolution was passed expressing keen disappointment at the present constitution of franchise and subjects committees and urging the appointment of more non-official and representative Muhammadans on the committees.

Mohurram Precautions in Calcutta.

CALCUTTA, October 10.
The Commissioner of Police has issued a notification regulating religious procession in streets for the preservation of public peace during the ensuing Muharram. Under this notification processionists will have to take licence and they will be responsible for violation of rules laid down in it. No music will be allowed in the area where recent disturbances occurred and no processionist will be allowed to carry a sword, club or other offensive weapon.

Burma

A Taxicab Decoy.

RANGOON, October 10.
A daring taxicab decoy was committed at dusk on Wednesday just outside the Rangoon Cantonment two women being assaulted by men who got out of the taxi and ransacked the women's house. They took over Rs. 3000 and decamped in the car. Luckily a neighbour had noticed the number of the car which was at once traced and identified as a public taxi. The driver gave the description of the men who had hired him and within a couple of hours of the decoy two of the men were arrested and identified. Two others are being searched for. The property has not been recovered. The women were struck on the head with the butt of a gun and were removed to hospital. The occurrence took place within a short distance of a police station. All the men were Burmese as also the injured women.

Deaths from Influenza.

Last week's deaths from influenza were 96 and the total deaths 434. As compared with a three year average of 161 the ratio per mile was over 70. In the past six weeks the deaths totalled 1809. As compared with a three year average of 1050 there was an increase of over 70 per cent.

Export of Rice to Java.

The rumour that licenses already granted for the export of rice to Java have been cancelled is not confirmed officially, but there is good reason to believe that this will be done ere long especially in the case of shippers who cannot satisfy the Rice Commissioner that freight is certain to be forthcoming. The cancellation will mean a drop in the price as the purchases for Java which will be thrown on the market have been considerable.

United Provinces

Census of Food Stocks to be Taken.

ALLAHABAD, October 10.
A communique has been issued by the United Provinces Government announcing that the Local Government has resolved to take census of the available foodstocks in the provinces. Under the Defence of India (Consolidation) rules all traders in food grains in the provinces holding stocks of 30 maunds or over have been called upon to furnish a return of such stocks to District Magistrates. In order to counteract profiteering that has been going on it is further suggested that Municipal and District Boards as well as public associations and individuals should open shops for sale of grain at cost price. The Director of civil Supplies, United Provinces will give advice regarding the sources from which grains can be obtained at a reasonable price. It is understood Mr. W. N. Bailey, Chief Commissioner of Delhi will be one of the Committees under the Reform Scheme.

Central Provinces

Mr. Narayan Vaidya's Appeal.

Mr. Das Continues Arguments.

NAGPUR, October 10.
Sir Henry Droke Brockman was busy yesterday in hearing Mr. Vaidya's appeal. Mr. Das continuing his argument read the accused's speech and pointed out that the accused all along spoke of India's attacking Home Rule under the British Empire and referred to the evidence in cross examination of two reporters who admitted that the accused spoke only of Self-Government within the British Empire. Mr. Das argued that comments similar to those were made by such authoritative persons as R. C. Dutt, Dadabhai Naoroji and Sir Henry Cotton. Referring to the Settlement Code Mr. Das argued that comments made by the accused were substantially correct and further argued that the Magistrate's finding did not disclose any offence under section 124-A. Mr. Das quoted two passages from 11 Cox's Criminal Cases and also from Campbell and appealed to the Court to take a broad view of the whole speech and consider it in the light political topics of the present day.

Mr. Dick's Reply.

Mr. Dick standing Counsel addressing the Court said that Mr. Das' argument regarding the sanction to prosecute the accused was a mere technical one and the Chief Secretary's sanction meant the sanction of the Central Provinces Government. He said that whereas the announcement of the 26th August required a calm atmosphere to be maintained the accused made comments which were not legitimate. If Romesh Chit, whom he knew, was alive he would have held different views now regarding land settlement in Central Provinces.

The Court rose for the day. The case will again be taken up to-day. The court was overcrowded as on the previous day.

South India

Influenza in Coonoor.

COONOOR, October 10.
Influenza is claiming a good number of victims. Among the victims to-day are Mr. Leslie Gerard Rogers aged 36 years, of Adderley, Estate. The deceased was the Captain of I. D. F. The funeral takes place at Tiger Hill cemetery. Messrs. Alfred D'Silva aged 37 years, Superintendent of Brooklands Estate and A. M. Joseph, Station Master, Willington, also died. Both funerals take place at Catholic Cemetery, to-morrow.

OOTACAMUND, October 10.
The Hon'ble Mr. L. Davidson has been granted privilege leave for one month from the 10th October. Mr. Todhunter has been appointed to act as Chief Secretary.

[UNCORRECTED].

Second Cousin of the Kaiser.

Elected King of Finland.

LONDON, October 10.
STOCKHOLM.—The Finnish Landtag has elected Prince Friedrich Carl of Hesse second cousin of the Kaiser to be the King of Finland. Republicans did not vote.

Rumours of Austrian Peace.

Warning Against Premature Peace.

LONDON, October 10.
There are numerous indications of Austria's eagerness for peace. A rumour in Vienna that an armistice had been concluded on all fronts compelled Government to issue a warning against premature hopes. Meanwhile the German National Council in Austria is urging against a separate peace and demanding the creation of an Independent German Austrian State. It is reported that the Ministerial Council in Vienna decided to introduce national autonomy in order to meet President Wilson's stipulation.

ప్రజాభిప్రాయములు

I భారతధర్మరక్షణసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యో, గతంలో కన్నా పట్టణముల నడుమంటి యీ సరికొత్తముగా ఉద్భవించిన మితిమీరిన ఆదాయమున కేదనగలరు. ఉద్ధానంలో పరిశ్రమించినవారు ఆపట్టణంలోనూ దయచేయి పాపితులు. పట్టణాలైనవాడు పరిశ్రమించి బడగోరు నెడల నవమికి లోపుగా రావలయును. దశమికి పూర్వము బాపి తాలా చేర్చబడినవారు సభలో సత్కారమును పొందవలెను.

తెజవాడ కవుతా సూర్యనారాయణరావు. ఆగస్టు 10

II అవసర కృష్ణామండలి బ్రాహ్మణేతరసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యో, ఇప్పుడు చర్చలోనున్న రాజకీయసంస్కరణ ప్రణాళికలో బ్రాహ్మణేతరలకు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్య ముగిసినవనియు గవర్నరు మెంటువారు హెచ్చరించుచు నీటితీరున యీ కాటకపుకోణాలలో ప్రజలకు చాల దుర్భరమనియు విన్నవించుటకు హెచ్చరించుచున్నారనియు తెలియజేసినది. ఆదిపత్యముక్తికింద బందరు టవునులో నెలకు నన్ను నాటకశాలలో 12 ఆడివారము 12 ఘంటలకు మహాసభ జరుగును.

అయినవైలా వేంకటరెడ్డి, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. బందరు.

III కృష్ణామండలి బ్రాహ్మణేతర రయితులు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యో, మన మొక గొప్ప సమస్య నెదుర్కొంటిమి. నమాజు చేయబోయిన మసీదుమీద గూలినట్లు స్వరాజ్య హక్కు గోరు మనలకు మాంటాగ్యు వెమునర్త స్త్రీమనందు యె 1 కి రు 1-4-0 హెచ్చు తీరున వేయుటకు ఆలోచనలోనికి వచ్చినది. అది మనకు దుర్భరము. ప్రస్తుతము జమీ భూములకును మెరకబాపకు యీనామలకు మాత్రమే గవర్నరు మెంటు రయితులు కొందరు సంతృప్తితోనున్నట్లు గాన వచ్చుచున్నది గాని ఆ మచ్చలయు స్వల్పకాలములోనే కాబోవు నెటికెంటులో తీరగలను. సందేహ మక్కరలేదు. రయితులందరూ తమ యాదాశ్చర్యమును దీనిపట్లలోపల తెలియబడవలసియున్నది. రయితాంగముమొర రాజ్యాంగము వినుటకు నెప్పుడును సంసిద్ధము. మన మొర వారి యెదుట తెట్టుట మన విధాయకధర్మము. ఇందునుగూర్చి కడవినెల 20 తేదీన కృష్ణారయితులు గుడివాడలో మొక గొప్పసభ చేసి దొరతనమునకు తీర్మానమును పంపియండి. తరుగ ఈ నెల 18-న తేదీన పుయ్యూరులో జరగ నిశ్చయించిన ద్వితీయసభ ఆవాడేబందరులో జరగనున్న బ్రాహ్మణేతరసభ కాటంకమగు నని 20-తేదీకి మార్చబడినది. బ్రాహ్మణేతరసభలో హెచ్చుతీరున తీర్మానమునకు ప్రధానస్థాన మొసంగుట రయితుల సొదగుటకు కుభావము. ఇది రాజధానిసభగా నెంచబడుచున్నది. కాన బ్రాహ్మణేతర రయితుల సొదరు తెల్లరును తప్పక రాగోరుచున్నాను. బందరులో మాకర్లవారి సత్తమువద్దకు ఈ నెల 18-న తేదీ యుదయపు రయితులలో దయచేయగోరెదము. ఆహ్వానసంఘముల మీ కెల్లరకు సమాదరణమున మావ్యాఖ్యానమును బంపినారు గాన వారి యాదరణాతిథ్యముల నంది పాపిముఖ్యులగు హెచ్చుతీరున నిషేధ తీర్మానమునకు జయమిచ్చుటకు మీరందరు కోరబడుచున్నాను. ఏమాత్రమును ఆశ్చర్యచేయజను. తప్పక దయచేయును. తరుణము మించనెట్టుకును.

కానూరి వేంకటాచలవత్రయ్య చౌదరి, గుత్తా వీరయ్యచౌదరి, కృష్ణాజిల్లా రయితుల సంఘ కార్యదర్శులు.

IV నీటితీరున హెచ్చించుట: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యో, నెవ్వరియ 27,80 తేదీలకు 'ఆంధ్రప్రదేశ్' యందు మహారాజుగారి గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ గారు నీటితీరునకు గురించి కొలదికాలముక్తికింద బంధించినవారు ప్రయోజించిన నిబంధనల సవరణలను భూస్వాములకు గలగు లాభనష్టములను వివరముగ తెలిపి కృష్ణాగోదావరి జిల్లాల రయితులయొక్క యు, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరుజిల్లాల మెరకతాలూకా రయితులయొక్కయు కృష్ణజలకు బాత్రులై, వారిశేఖలు తమకు రాజ్యపుష్టములకు గుర్తింపలేక, అధికపాములై యెప్పుడు భూస్వాములకు కళాంజనమునలే నుపయోగించును. దొరతనమువారిపక్షమునకు జిల్లా ఆస్తుల ప్రదేశములలో నెంతవరకు వర్తించునో, అదాని మెంటు హెచ్చునో తగ్గునో నిర్ణయించుటగాను నివన్యూబోధనాకీ గుర్తింపులచొప్పున నిర్ణయించుటకును దెలుపుటకు జిల్లాకలెక్టరుగారిని మేము కోరియున్నామని నేనిదివరకే మీ ప్రతికాముఖమునకు తెలిపియున్నాను. కలెక్టరుగారి ప్రత్యుత్తర మింతను మాకు చేరలేదు. నివన్యూబోధనా వారు మాడుజిల్లాల కలెక్టరును, ఆకలెక్టరు కలెక్టరుగారిని క్రొత్తరేవులన రాబడి హెచ్చుతగ్గులను తెలియజేయు లెక్కలను పంపుటని కోరినట్లు తెలియచున్నది. ఈ లెక్కలను గ్రామవారిగా తాలూకాలలో క్రొత్తగా తయారు చేయవలసి యుండునని చెప్పుకొనుచున్నాను. జ మా బంధి లెక్కల కలన ప్రస్తుతపు విచారణకు గానకలయు తప్పిల్లనియు దొరకనేరవని నాకుగల నివన్యూబోధనా మెంటు అనుభవమునబట్టి చెప్పగలను. ఇప్పుడేర్పరుపదలచిన గ్రామాల నిర్ణయములను వైర్లధేదము వాని కిదివరకు గల వేర్వేలు నీటి తీరున రేట్లు భేదము తొలగిపోయి వరిపట్ల పుచ్చెగాను, ఇతర వైర్లనియు మెరకవైర్లగాను భావింపబడునకుచా! ఈజిల్లా మెరకతాలూకాలలో 1899 సం॥ నెటికె మెంటుకు పూర్వము మొదటి గ్రూపునందు రూ 4½ మొదలు ఆరవాల వరకును, రెండవ గ్రూపున రూ 5½ మొదలు నాల్గవాల వరకును, మూడవ గ్రూపున రూ 8 మొదలు నాల్గవాల వరకును, నాల్గవగ్రూపున రూ 2½ మొదలు నాల్గవాల వరకును భూమికి ఊడిడి. వీరిని సగుటున మూడవకుంతు చొప్పున నెంచి మొదటిగ్రూపున రూ 5½ మొదలు రెండవాల వరకును, 2,3,4 గ్రూపులలో క్రమముగా రూ 4½, రూ 3-12-0, రూ 3-4-0 మొదలు, 5 ఆరవాలవరకును కిక్కులను పెంచినారు. పూర్వపురేట్లలో శెన్నులు చేరియుండెను. రీసెటి లుమెంటు రేట్లలో శెన్నులు చేరి యుండలేదు. మొత్తము మీద ఆస్తులలలో 14 మెరకరేట్లు నేర్పరచిరి. మెరకరేట్లలో నిపుడు రూ 5½ మొదలు 5 ఆరవాలవరకును రేట్లు కలవని యు పూర్వము ప్రతి గు 102 లాగో రు 2 లు శెన్నులు చేరి యుండగా, నిప్పుకు శెన్నులు మినహాయింపు కాబడినవనియు తెలియగలదు. ఒక్క మెరకతాలూకాను నిదర్శనముగా దీసికొని కొన్ని గ్రామములకు డిగ్రీలో రీజిస్టరు ప్రకారము చూడగా ఆ గ్రామములందు రు 5½, రు 4½, రు 2-8-0 రు 1-12-0, రు 1-4-0, 0-10 ఆ 0-8 ఆ, 5 ఆ. శెన్నులు కలవు. ఈరేట్లకు దామాషాయి చేసినయెడల యెక్కరమునకు రు 2-2-0 లు తేలుచున్నవి. గు 5-8-0, 4-8-0 రేట్లు కల భూములు అరుదుగలవు. వానిని మినహాయించి చూడగా దామాషాయిని రు 1-2-6 శెన్లు తేలుచున్నది. ఆస్తులలో నితరవకు యెక్కరమునకు రు 4, రు 3, రు 2-8-0 నీటి తీర్వ యేర్పడియున్నది. దామాషాయి మొత్తమున శెన్లుకు రు 6-4-0 కలిపినయెడల క్రొత్తరేవులనుచొప్పున యెక్కరమునకు రు 7-6-0 నీటితీరున సహా చెల్లింపవలెను. సాధారణముగ ఆస్తులలో గవర్నరు మెంటుచెరువులు 1, 2 తరగతుల జలాధారములగు నిర్ణయాధింతులవలన, నవట పట్ల పొగుబడి యగుచున్న మెరకల భూములన్నియు మొదటి గ్రూపుకిందనే వచ్చును. అట్టివానికి రు 6-9-0, రు 6-12-0, రు 6-14-0, రు 7-8-0, రు 8-0-0 రు 8-12-0 వరకు మొదటి పంటకే నిర్ణయమగును. వీరిలో రెండవ పట్ల పంటకుడ పండించిన యెడల వీరిగతి యెట్లుండునో చెప్పకక్కరలేదు. జిల్లాలో కాటకలన్నియు మొదటి తరగతి జలాధారములు. మైనరు యానాగలను జమిందారీ మెరక పట్లములకును ప్రస్తుతము గు 5 లు తీరునరేటు స్వత్ర కలదు. ఈ భూములమైన రు 6-4-0 రేటు తప్పుకుగా ఇట్టి విస్తీర్ణము గోదావరి జిల్లా జిల్లాలో మొత్తముమీద 80,80,000 లకు తక్కువ యుండదని తాలూకా సంఘములవారు చుదింపు చేయుచున్నాను. ఇదిగాక గవర్నరు మెంటు బాపకు

పట్లములనుకూడ లెక్కకుతీసికొనవలసి యున్నది. జిల్లాలోనే కొన్ని బాపకులక్రింద రెండులక్షలవరకు నీటితీరున నుకరముగ హెచ్చుగలడేమో యని తాలూకాలలోనివారు భయపడుచున్నారు. కలెక్టరుగారు దయచేయబోవు లెక్కలవలన మనకు గల భయసందేహములు నిరాధారము లగుగాక యని నమ్ముచున్నాము. మొత్తముమీద 1903 సం॥పు రీసెటికె మెంటు రిపోర్టును చుక్కలమున ప్రయత్నములై యున్న సానుసంజమా బందిరిపోర్టులను జిల్లాలో జలాధారములక్రింద నున్న విస్తీర్ణములను పరిశీలించిన పిమ్మట నిప్పటి నీటితీరున విస్తారముగ హెచ్చుటయు, కొలదిగ తగ్గుటయు రూఢియని యూహించుటకు కారణములు కాననగుచున్నవి. కావున ప్రజలైన రయితుల చచ్చుటచు తమగ్రామ డిగ్రీలు రిజిస్టరు గ్రామ మార్గయల్ లెక్కలను పరిశీలించి క్రొత్తరేవులను తమకు కలిగిబోవు లాభనష్టములను నిరూపించుకొని తగు విజ్ఞాపనముల సభికారులకు బంపుకొనుటకు యత్నించుట కర్తవ్యమని హెచ్చరించుచున్నాము. జిల్లాసంఘమువారును, జిల్లాకలెక్టరునుపయోగించు విజ్ఞాపనమును తయారుచేయుటకు గ్రామముల లోనివారు తోడ్పడవలయును. డిసెంబరు 20 తేదీవరకు వాయిదా కలదని యుచేయించుట తగదు.

గోదావరి జిల్లాసంఘము దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు కాకివాడ జాయింటు క్లకటరీ

గతనెల 20-న తేదీన ప్రాధెనరు బులును రామజోగ రావుగారి యాధిపత్యముక్తికింద నెల్లూరుజిల్లా కొత్తూరుతాలూకా గండవరము రాజా రామమోహనుచేర వీరజనులకు నుమారు రూ 100 లు విలువగల బాపములతోటి పర్యవైద్య కాలను స్థాపించి.

అమృతవతి 1154
మనోరంజకమైన నవల.
విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుకవితకములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము.
దీని పలు 1-40.
గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము.
భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.
చిరునామ:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశ్యాలయము
7, రంజితబిల్డింగ్, జి. టి. నుడరాను.
అమృతము! (1888) అప్రతిమానము!!

హనుమాన్ జోస్యము.
ఇందుములమున సకలజనులకు తెలియపరచే దేవునగా నేను శ్రీరామదూత మంత్రకాస్త్ర ప్రభావములన సకలజనులకును జ్యోతిష్కము చెప్పుచు. ఏ విధముగ? ఈక్రింద చెప్పబడిన విధముగ. మీరు ఇంగ్లీషు, ఆంధ్ర, ద్రవిడభాషలలో ఏ భాషలోనయినను మీ రడుగదలచిన ప్రశ్నలను మీ చిరునామాతో సహా ఒక కాగితముమీద వ్రాసి ఆ కాగితమును ఒక కవరులోవుంచి అతికించి, దారముతోబట్టి, నీలుచేసి బంధించండి. ఆ కవరుమీద నాచిరునామాను వ్రాసి పోస్టు ద్వారా నాకు పంపండి. ఆ కవరుకు నేను వైకొని, నామం త్రప్రభావములన ఆ కవరుకు చించుకొనగనే మీ రడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానమువ్రాసి మీ చిరునామాకు పంపెదను. సంతాపపూర్వ వ్యాకారలాభనష్టములు, మొదలైన విషయములందు దుష్టగ్రహములు పరిచేయకుండ రామభాగములతెదూరముగ పోగొట్టుటకు మీ లోక సత్సంభావము పంపబడును. ఇదివరలో వెక్కుచుంది వీరిప్రభావమును పరిశీలించి మెచ్చుకొనుచు ఆ నేక మోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియుండి. ఒక్క పర్యాయము పరిశీలించినచో వీరి సత్తము బోధపడవలను.
శీఘ్ర వివరములు
ఒకటి మొదలు ఆరుప్రశ్నలవరకు 0-0-0
ఆరుప్రశ్నలకువైన ఒక్కొక్కప్రశ్నకు 0-0-0
చిరునామ:-
టి. ఎన్. వెంకటేశ్వరయ్యర్,
ప్రెస్బిటేరియన్ చర్చి, వర్ధమానూర్,
దక్షిణ గోదావరి జిల్లా.

విలాసము:— శ్రీ నీతా ాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.